

**ՀԻՄՆԱԴՐԱՄՆԵՐԻ ԿՈՂՄԻՑ ՀՐԱՊԱՐԱԿՎՈՂ ՀԱՇՎԵՏՎՈՒԹՅԱՆ
 ՀԱՍՏԱՏՎԱԾ Է
 Հիմնադրամի հոգաբարձուների
 խորհրդի 17-06-2024 թ. որոշմամբ
 «ՆԵՐԴՐՈՒՄՆԵՐԻ ԱԶԱԿՑՄԱՆ ԿԵՆՏՐՈՆ» ՀԻՄՆԱԴՐԱՄ»
 Հ Ա Շ Վ Ե Տ Վ ՈՒ Թ Ց ՈՒ Ն
 հիմնադրամի 2023 թ. գործունեության մասին**

1. Հիմնադրամի՝		
1.1 Լրիվ անվանումը	«ՆԵՐԴՐՈՒՄՆԵՐԻ ԱԶԱԿՑՄԱՆ ԿԵՆՏՐՈՆ» ՀԻՄՆԱԴՐԱՄ	
1.2 Գտնվելու վայրը	ԵՐԵՎԱՆ ԿԵՆՏՐՈՆ ԿԵՆՏՐՈՆ ԹԱՂԱՄԱՍ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ 5 չկա	
1.3 Պետական գրանցման համարը	286.160.04571	
1.4 Պետական գրանցման տարին, ամիսը, ամսաթիվը	2002-05-14	
1.5 ՀՎՀՀ-ն	02562459	
1.6 Հեռախոսը (այդ թվում՝ բջջային)	+(374)41010532	
1.7 Պաշտոնական ինտերնետային կայքը	http://www.enterprisearmenia.am	
1.8 Էլեկտրոնային փոստը	info@isc.am	
2. Հիմնադրի անուն, ազգանուն կամ անվանում՝		
3. Հոգաբարձուների խորհրդի անդամների անուն, ազգանուն՝		
4. Կառավարչի անուն, ազգանուն՝		
Լևոն Օհանեսյան		
5. Աշխատակազմում ընդգրկված անձանց քանակը	49	
6. Անձեռնմխելի կապիտալի չափը		
7. Անձեռնմխելի կապիտալի կառավարումից ստացված եկամուտ		
8. Ֆինանսավորման աղբյուրները՝		
8.1 Ֆինանսավորումն ըստ խմբերի	8.2 Ստացված ֆինանսական միջոցների նպատակը	8.3 Չափը
8.1.1 Պետական և համայնքային բյուջեներից դրամական մուտքեր		
	Պետական աջակցություն ՀՀ-ում ներդրումային ծրագրերի խթանմանը, իրականացմանը և հետներդրումային սպասարկմանը	300,000,000
8.1.2 Իրավաբանական անձանցից դրամական մուտքեր		
	Հիմնադրամի եկամուտներ Պետական աջակցություն ՀՀ-ում ներդրումային ծրագրերի խթանմանը, իրականացմանը և հետներդրումային սպասարկմանը	193,851,364

	Եվրոպական Միություն Ընդլայնվիր համագործակցելով	2,445,732
	Եվրոպական Միություն Գինու գործ	3,925,499
	Ստացված շահաբաժին դուստր ընկերությունից/Հայաստանի Զարգացման և Ներդրումների Կորպորացիա/	70,004,090
8.1.3 Ֆիզիկական անձանցից դրամական մուտքեր		
9. Հիմնադրի ներդրումը՝		
9.1 Դրամական միջոցներ		
9.2 Գույք	9.2.1 Տեսակը	9.2.2 Արժեքը
10. Նվիրատվություններ/ նվիրաբերությունները		
10.1 Նվիրատուները/նվիրաբերողներն ըստ խմբերի՝	10.2 Նվիրված/նվիրաբերված գույք	
	10.2.1 Տեսակը	10.2.2 Արժեքը
10.1.1 Հայաստանի Հանրապետություն/համայնքներ		
10.1.2 Իրավաբանական անձինք		
10.1.3 Ֆիզիկական անձինք		
11. Իրականացված ծրագրերը՝		
11.1 Ծրագրի անվանումը	11.2 Ծախսված գումարը	
Պետական աջակցություն ՀՀ-ում ներդրումային ծրագրերի խթանմանը, իրականացմանը և հետներդրումային սպասարկմանը:	106,123,710	
Երասմուս երիտասարդ ձեռնարկատերերի համար	867,245	
Սևծովյան ավազանի Խելացի գյուղատնտեսություն	900,000	
12. Ֆինանսական տարում օգտագործված միջոցների ընդհանուր չափը	418,112,738	
13. Կանոնադրական նպատակների իրականացմանն ուղղված ծախսերի չափը	107,890,955	

Նշումներ՝

Ֆինանսական հաշվետվություններն ու ֆինանսական հաշվետվությունների վերաբերյալ աուդիտն
իրականացնող անձի (աուդիտորի) եզրակացությունը՝ 35 էջերից:
էջերի քանակը

Հիմնադրամի տնօրեն _____

ստորագրությունը, անունը, ազգանունը

Գլխավոր հաշվապահ _____
ստորագրությունը, անունը, ազգանունը

«Ներդրումների աջակցման կենտրոն»
Հիմնադրամ

ՖԻՆԱՆՍԱԿԱՆ ՀԱՇՎԵՏՎՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ԴՐԱՄՈՎ

31 դեկտեմբեր 2023թ.

Բովանդակություն

Անկախ աուդիտորի եզրակացություն	Էջ 3
Ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվություն	6
Շահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի մասին հաշվետվություն	7
Զուտ ակտիվներում փոփոխությունների մասին հաշվետվություն	8
Դրամական միջոցների հոսքերի մասին հաշվետվություն	9
Ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ	10

27.05.2024թ.
N 022402

ՀԱՍՏԱՏՈՒՄ ԵՄ

Շեքեր Օիլի Արմենիա ՓԲԸ
Գլխավոր տնօրեն
Վ.Գևորգյան

ԱՆԿԱՆ ԱՌԻԴՑՈՐԻ ԵԶՐԱԿԱՑՈՒԹՅՈՒՆ

*«Ներդրումների աջակցման կենտրոն» հիմնադրամի
հոգաբարձուների խորհրդին*

Կարծիք

Մեր կողմից իրականացվել է «Ներդրումների աջակցման կենտրոն» հիմնադրամի (հետայսու՝ «Հիմնադրամ») ֆինանսական հաշվետվությունների աուդիտը, որոնք ներառում են 2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունը, նույն ամսաթվին ավարտված տարվա շահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների, զուտ ակտիվներում փոփոխությունների և դրամական միջոցների հոսքերի մասին հաշվետվությունները, ինչպես նաև ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրությունները, որոնք ներառում են հաշվապահական քաղաքականության ամփոփ նկարագիրը:

Մեր կարծիքով կից ֆինանսական հաշվետվությունները տալիս են Հիմնադրամի՝ 2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ ֆինանսական վիճակի և նույն ամսաթվին ավարտված տարվա ֆինանսական արդյունքների ու դրամական հոսքերի ճշմարիտ և իրական պատկերը՝ համաձայն ֆինանսական հաշվետվությունների միջազգային ստանդարտների (ՖՀՄՄ):

Կարծիքի հիմք

Մենք աուդիտն իրականացրել ենք աուդիտի միջազգային ստանդարտներին (ԱՄՄ) համապատասխան: Այդ ստանդարտներից բխող մեր պատասխանատվությունը լրացուցիչ նկարագրված է մեր եզրակացության՝ «Աուդիտորի պատասխանատվությունը ֆինանսական հաշվետվությունների աուդիտի համար» բաժնում: Մենք անկախ ենք Հիմնադրամից՝ համաձայն Հաշվապահների էթիկայի միջազգային ստանդարտների խորհրդի կողմից հրապարակված «Պրոֆեսիոնալ հաշվապահի էթիկայի կանոնագրքի» (ՀԷՄՄԽ կանոնագիրք), և պահպանել ենք էթիկայի այլ պահանջները՝ համաձայն ՀԷՄՄԽ կանոնների և Հայաստանի Հանրապետությունում ֆինանսական հաշվետվությունների աուդիտին վերաբերող էթիկայի պահանջների: Մենք համոզված ենք, որ ձեռք ենք բերել բավարար համապատասխան աուդիտորական ապացույցներ՝ մեր կարծիքն արտահայտելու համար:

ADVISORY • ASSURANCE • ACCOUNTING • TAX

Baker Tilly Armenia CJSC is a member of the global network of Baker Tilly International Ltd., the members of which are separate and independent legal entities.

Այլ հանգամանք

Ընկերության 2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ և նույն ամսաթվին ավարտված տարվա ֆինանսական հաշվետվությունները աուդիտի են ենթարկվել այլ աուդիտորի կողմից, որի 2023թ. հունիսի 26-ին թվագրված անկախ աուդիտորի եզրակացությամբ արտահայտվել է առանց վերապահման կարծիք այդ ֆինանսական հաշվետվությունների վերաբերյալ:

Ղեկավարության և կառավարման օղակներում ներգրավված անձանց պատասխանատվությունը ֆինանսական հաշվետվությունների համար

Ղեկավարությունը պատասխանատու է ՖՀՄՄ-երի համաձայն ֆինանսական հաշվետվությունների պատրաստման և ճշմարիտ ներկայացման և այնպիսի ներքին վերահսկողության համար, որը, ըստ ղեկավարության, անհրաժեշտ է խարդախության կամ սխալի հետևանքով էական խեղաթյուրումներից զերծ ֆինանսական հաշվետվությունների պատրաստումն ապահովելու համար:

Ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստելիս ղեկավարությունը պատասխանատու է Հիմնադրամի՝ անընդհատ գործելու հնարավորությունը գնահատելու համար, համապատասխան դեպքերում անընդհատության հետ կապված հարցերը բացահայտելու և Հիմնադրամի գործունեության անընդհատության ենթադրության հիման վրա հաշվետվությունները պատրաստելու համար, բացառությամբ այն դեպքերի, երբ ղեկավարությունը մտադիր է լուծարել Հիմնադրամը, ընդհատել դրա գործունեությունը կամ, երբ չունի այդպես չվարվելու որևէ իրատեսական այլընտրանք:

Կառավարման օղակներում ներգրավված անձինք պատասխանատու են Հիմնադրամի ֆինանսական հաշվետվողականության գործընթացի վերահսկման համար:

Աուդիտորի պատասխանատվությունը ֆինանսական հաշվետվությունների աուդիտի համար

Մեր նպատակն է ձեռք բերել ողջամիտ հավաստիացում առ այն, որ ֆինանսական հաշվետվությունները բոլոր էական առումներով զերծ են էական խեղաթյուրումներից, անկախ դրանց՝ խարդախության կամ սխալի հետևանքով առաջացման հանգամանքից, և ներկայացնել մեր կարծիքը ներառող աուդիտորի եզրակացություն: Ողջամիտ հավաստիացումը բարձր մակարդակի հավաստիացում է, բայց այն չի երաշխավորում, որ ԱՄՄ- ներին համապատասխան իրականացված աուդիտը միշտ կհայտնաբերի էական խեղաթյուրումը, երբ այն առկա է: Խեղաթյուրումները կարող են առաջանալ խարդախության կամ սխալի արդյունքում և համարվում են էական, երբ խելամտորեն կարող է ակնկալվել, որ դրանք առանձին կամ միասին վերցրած կազդեն ֆինանսական հաշվետվություններն օգտագործողների՝ այդ ֆինանսական հաշվետվությունների հիման վրա կայացվող տնտեսական որոշումների վրա:

ԱՄՄ-ների համաձայն իրականացվող աուդիտի ողջ ընթացքում մենք կիրառում ենք մասնագիտական դատողություն և պահպանում մասնագիտական կասկածամտություն: Բացի այդ, մենք.

- Հատկորոշում և գնահատում ենք խարդախության կամ սխալի հետևանքով ֆինանսական հաշվետվությունների էական խեղաթյուրման ռիսկերը, նախագծում և իրականացնում ենք աուդիտորական ընթացակարգեր՝ այդ ռիսկերին արձագանքելու նպատակով, և ձեռք ենք բերում աուդիտորական ապացույցներ, որոնք բավարար համապատասխան հիմք են հանդիսանում մեր կարծիքի համար: Խարդախության հետևանքով առաջացած էական խեղաթյուրման չհայտնաբերման ռիսկն ավելի բարձր է, քան սխալի հետևանքով էական խեղաթյուրման չհայտնաբերման ռիսկը, քանի որ խարդախությունը կարող է ներառել հանցավոր համաձայնություն, զեղծարարություն, միտումնավոր բացթողումներ, սխալ ներկայացումներ կամ ներքին հսկողության համակարգի չարաշահում:

ADVISORY • ASSURANCE • ACCOUNTING • TAX

Baker Tilly Armenia CJSC is a member of the global network of Baker Tilly International Ltd., the members of which are separate and independent legal entities.

- Ձեռք ենք բերում աուդիտին վերաբերող ներքին վերահսկողության մասին պատկերացում տվյալ հանգամանքներին համապատասխան աուդիտորական ընթացակարգեր նախագծելու, և ոչ թե Հիմնադրամի ներքին վերահսկողության արդյունավետության վերաբերյալ կարծիք արտահայտելու համար:
- Գնահատում ենք հաշվապահական հաշվառման կիրառված քաղաքականության տեղին լինելը, ինչպես նաև ղեկավարության կողմից կատարած հաշվապահական հաշվառման գնահատումների և կից բացահայտումների խելամուտությունը:
- Եզրահանգում ենք անում ղեկավարության կողմից հաշվապահական հաշվառման անընդհատության հիմունքի կիրառման տեղին լինելու վերաբերյալ և, հիմնվելով ձեռքբերված աուդիտորական ապացույցների վրա, գնահատում ենք՝ արդյո՞ք առկա է դեպքերի կամ իրավիճակների առնչությամբ էական անորոշություն, որը կարող է նշանակալի կասկած հարուցել Հիմնադրամի անընդհատ գործելու կարողության վրա: Եթե մենք եզրահանգում ենք, որ առկա է էական անորոշություն, ապա մեզանից պահանջվում է աուդիտորի եզրակացությունում ուշադրություն հրավիրել ֆինանսական հաշվետվությունների համապատասխան բացահայտումներին, կամ, եթե այդպիսի բացահայտումները բավարար չեն, ձևափոխել մեր կարծիքը: Մեր եզրահանգումները հիմնված են մինչև մեր եզրակացության ամսաթիվը ձեռքբերված աուդիտորական ապացույցների վրա: Մակայն, ապագա դեպքերը կամ իրավիճակները կարող են ստիպել Հիմնադրամին դադարեցնել անընդհատության հիմունքի կիրառումը:
- Գնահատում ենք ֆինանսական հաշվետվությունների ընդհանուր ներկայացումը, կառուցվածքը և բովանդակությունը, ներառյալ բացահայտումները, ինչպես նաև ֆինանսական հաշվետվությունների հիմքում ընկած գործարքների ու դեպքերի ճշմարիտ ներկայացումը:
- Ձեռք ենք բերում բավարար համապատասխան աուդիտորական ապացույցներ Հիմնադրամի ներսում գործող կազմակերպությունների կամ ձեռնարկատիրական գործառնությունների ֆինանսական տեղեկատվության վերաբերյալ՝ ֆինանսական հաշվետվությունների վերաբերյալ կարծիք արտահայտելու նպատակով: Մենք պատասխանատու ենք Հիմնադրամի աուդիտի ուղղորդման, ղեկավարման և իրականացման համար: Մենք ամբողջովին պատասխանատու ենք մեր աուդիտորական կարծիքի համար:

Ի թիվս այլ հարցերի, կառավարման օղակներում գտնվող անձանց հաղորդակից ենք դարձրել աուդիտի առաջադրանքի պլանավորված շրջանակին ու ժամկետներին, ինչպես նաև աուդիտի ընթացքում հայտնաբերված նշանակալի հարցերին՝ ներառյալ ներքին վերահսկողությանը վերաբերող նշանակալի թերությունները:

Աուդիտոր

Շ. Թաչխյան
27.05.2024թ.

ՖԻՆԱՆՍԱԿԱՆ ՎԻՃԱԿԻ ՄԱՍԻՆ ՀԱՇՎԵՏՎՈՒԹՅՈՒՆ
2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ

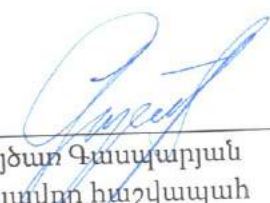
(հազար դրամ)

	Ծանոթ.	2023թ.	2022թ.
Ակտիվներ			
Ոչ ընթացիկ ակտիվներ	4	326,334	342,037
Հիմնական միջոցներ	5	1,777	13,946
Ոչ նյութական ակտիվներ	6	1,150,500	1,150,500
Ներդրումներ բաժնետոմսերում	7	1,620,193	1,636,896
Երկարաժամկետ բանկային ավանդներ		3,098,804	3,143,379
Ընդամենը ոչ ընթացիկ ակտիվներ			
Ընթացիկ ակտիվներ		16,394	17,018
Պաշարներ	8	34,139	45,753
Դեբիտորական պարտքեր	7	291,153	270,806
Կարճաժամկետ բանկային ավանդներ	9	213,623	151,475
Մնացորդներ դրամարկղում և բանկերում		555,309	485,052
Ընդամենը ընթացիկ ակտիվներ		3,654,113	3,628,431
Ընդամենը ակտիվներ			
Պարտավորություններ			
Ոչ ընթացիկ պարտավորություններ	10	305,305	339,926
Ակտիվներին վերաբերող շնորհներ	11	388,032	360,290
Վարկ և փոխառություններ երկարաժամկետ		693,337	700,216
Ընդամենը ոչ ընթացիկ պարտավորություններ			
Ընթացիկ պարտավորություններ	11	423,892	423,892
Վարկեր և փոխառություններ	12	50,283	72,017
Առևտրային և այլ կրեդիտորական պարտքեր	13	100,870	111,853
Հետաձգված եկամուտ	14	65,026	98,946
Ֆինանսական երաշխավորություններ		640,071	706,708
Ընդամենը ընթացիկ պարտավորություններ			
Զուտ ակտիվներ	15	3,297,240	3,297,240
Սահմանափակ օգտագործմամբ զուտ ակտիվներ		(976,535)	(1,075,733)
Կուտակված վնաս		2,320,705	2,221,507
Ընդամենը զուտ ակտիվներ		3,654,113	3,628,431

Ընդամենը զուտ ակտիվներ և պարտավորություններ

 Լևոն Օհանյան
 Գլխավոր տնօրեն
 27/05/2024թ.

 Պայծառ Գասպարյան
 Գլխավոր հաշվապահ

ՇԱՀՈՒՅԹԻ ԿԱՍ ՎՆԱՍԻ ԵՎ ԱՅԼ ՀԱՄԱՊԱՐՓԱԿ ՖԻՆԱՆՍԱԿԱՆ
ԱՐԴՅՈՒՆՔԻ ՄԱՍԻՆ ՀԱՇՎԵՏՎՈՒԹՅՈՒՆ
2023թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա համար

		<i>(հազար դրամ)</i>	
	Ծանոթ.	2023թ.	2022թ.
Շնորհներից եկամուտ	16	289,707	282,040
Այլ եկամուտներ		116,496	98,386
Ծրագրերի իրականացման ծախսեր	17	(6,931)	(115,957)
Գործառնական ծախսեր	18	(457,691)	(434,417)
Արժեզրկման կորուստ		(4,911)	(149,953)
Ֆինանսական երաշխավորությունների (աճ)/նվազում		33,920	52,857
Գործառնական գործունեությունից արդյունք		(29,410)	(267,044)
Ֆինանսական եկամուտ	19	160,284	164,040
Ֆինանսական ծախսեր	19	(27,742)	(25,759)
Փոխարժեքային տարբերությունից օգուտ/(վնաս)		4,570	7,041
Վնաս մինչև հարկվելը		107,702	(121,722)
Շահութահարկի գծով ծախս	20	(8,504)	(165)
Տարվա վնաս		99,198	(121,887)
Այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունք			
Այլ համապարփակ արդյունք		-	-
Ընդամենը տարվա համապարփակ արդյունք		99,198	(121,887)

ԶՈՒՏ ԱԿՏԻՎՆԵՐՈՒՄ ՓՈՓՈԽՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ՄԱՍԻՆ ՀԱՇՎԵՏՎՈՒԹՅՈՒՆ
2023թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա համար

(հազար դրամ)

	Մահմանափակ օգտագործմամբ գուտ ակտիվներ	Կուտակված արդյունք	Ընդամենը
Մնացորդը առ 1 հունվարի 2022թ. <i>Համապարփակ եկամուտ</i>	3,297,240	(953,846)	2,343,394
Տարվա արդյունք	-	(121,887)	(121,887)
Մնացորդը առ 31 դեկտեմբերի 2022թ.	3,297,240	(1,075,733)	2,221,507
Մնացորդը առ 1 հունվարի 2023թ. <i>Համապարփակ եկամուտ</i>	3,297,240	(1,075,733)	2,221,507
Տարվա արդյունք		99,198	99,198
Մնացորդը առ 31 դեկտեմբերի 2023թ.	3,297,240	(976,535)	2,320,705

ԴՐԱՄԱԿԱՆ ՄԻՋՈՑՆԵՐԻ ՀՈՍՔԵՐԻ ՄԱՍԻՆ ՀԱՇՎԵՏՎՈՒԹՅՈՒՆ
2023թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա համար

Հազար դրամ	2023թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարի	2022թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարի
Շնորհներից մուտքեր	301,342	197,829
Ենթադրամաշնորհների տրամադրումից ելքեր	(12)	-
Մատուցված ծառայություններից մուտքեր	7,603	28,776
Երաշխավորությունների հետվերադարձից մուտքեր	102,704	50,707
Տրամադրված երաշխավորությունների զծով պահումներ	(56,506)	(119,001)
Վճարումներ մատակարարներին	(80,996)	(150,819)
Վճարումներ աշխատակիցներին և նրանց անունից	(248,239)	(264,979)
Վճարված շահութահարկ	-	-
Այլ հարկերի և տուրքերի վճարումներ պետբյուջե	(152,244)	(124,593)
Այլ ելքեր	(2,305)	(3,876)
Այլ մուտքեր	34,834	462
Գործառնական գործունեության համար օգտագործված դրամական միջոցներ	(93,819)	(385,494)
Ներդրումային գործունեությունից դրամական միջոցների հոսքեր		
Ստացված տոկոսային եկամուտ	153,993	152,727
Ավանդների տեղաբաշխումից զուտ դրամական հոսքեր	(55,391)	(24,757)
Շահաբաժինների ստացում	70,004	70,004
Հիմնական միջոցների օտարումից մուտքեր	-	1,315
Հիմնական միջոցների և ոչ նյութական ակտիվների ձեռքբերում	(12,963)	(1,088)
Ներդրումային գործունեությունից ստացված/(օգտագործված) զուտ դրամական միջոցներ	155,643	198,201
Ֆինանսավորման գործունեությունից դրամական միջոցների հոսքեր		
Փոխառությունների մարում	-	-
Ֆինանսավորման գործունեության համար օգտագործված զուտ դրամական միջոցներ	-	-
Դրամարկղում և բանկերում մնացորդների զուտ աճ/(նվազում)	61,824	(187,293)
Արտարժույթի փոխարժեքի ազդեցությունը դրամական միջոցների վրա	324	(2,373)
Դրամարկղում և բանկերում մնացորդներ տարվա սկզբում	151,475	341,141
Դրամարկղում և բանկերում մնացորդներ տարվա վերջում	213,623	151,475

293

ՖԻՆԱՆՍԱԿԱՆ ՀԱՇՎԵՏՎՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻՆ ԿԻՑ ԾԱՆՈԹԱԳՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ

1 ԳՈՐԾԱՌՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ԲՆՈՒՑԹԸ ԵՎ ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ՏԵՂԵԿՍՏՎՈՒԹՅՈՒՆ

«Ներդրումների աջակցման կենտրոն» հիմնադրամը, նախկինում «Փոքր և միջին ձեռնարկության զարգացման ազգային կենտրոն» հիմնադրամ («Հիմնադրամ») ստեղծվել է ՀՀ Կառավարության կողմից 2002թ. և հանդիսանում է փոքր և միջին ձեռնարկությունների (ՓՄՁ) պետական աջակցության ծրագրերի իրականացնողը և օտարերկրյա և տեղական ներդրումների և վերաներդրումների խթանողը Հայաստանում: Հիմնադրամի գործունեությունն ուղղված է ՀՀ-ում օտարերկրյա և տեղական ներդրումների և վերաներդրումների խթանմանը, մասնավորապես.

- Հայաստանի զարգացման ռազմավարական առաջնահերթություններին, գերակա հայտարարված ոլորտների և երկրի ներդրումային քաղաքականությանը համահունչ ներդրումների ներգրավմանն ուղղված՝ գործարար և ներդրումային առաջարկների փաթեթների մշակում, առանձին ոլորտների և ներդրումային հնարավորությունների անձնագրավորում և տեղեկատվական-վերլուծական փաթեթների ձևավորումը,
- «Մեկ պատուհանի» սկզբունքով օտարերկրյա և տեղական ներդրողներին աջակցության տրամադրումը Հայաստանի Հանրապետությունում ներդրումային ծրագրերի և նախաձեռնությունների իրականացման համար,
- Օտարերկրյա ներդրողներին նախաստեղծման փուլում աջակցության ցուցաբերումը՝ գործարկման պահից տեղեկատվական և օժանդակ ծառայությունների մատուցում,
- Մարքեթինգային, տեղեկատվական և աջակցության ծառայությունների միջոցով օտարերկրյա ուղղակի ներդրումների հոսքերի ներգրավումը, այդ թվում՝ ավանդական, թվային և սոցիալական մարքեթինգային ծրագրերի և գործարար քարտզարշավների միջոցով, օտարերկրյա ներդրումների ներգրավմանն ուղղված արշավների իրականացումը,
- Մարքեթինգի, տեղեկատվական օժանդակության և շահերի առաջնորդման ծառայությունների միջոցով (հետներդրումային ծառայություններ) Հայաստանում գործող օտարերկրյա ներդրողների բիզնես գործունեության աճի նպաստումը,
- Օտարերկրյա և տեղական ընկերությունների միջև գործարար կապերի ստեղծումը, հմտությունների, տեխնոլոգիաների, նորարարությունների և միջազգային կապերի տարածման խթանումը,
- Պետական կառավարման համակարգի մարմինների, մասնավոր հատվածի ընկերությունների հետ ամուր գործընկերային հարաբերությունների զարգացմանը նպաստումը՝ ապահովելու ներդրողներին արդյունավետ ծառայությունների մատուցումը,
- Միջազգային կազմակերպությունների հետ համագործակցությունը և, անհրաժեշտության դեպքում, Հիմնադրամի լիազորությունների շրջանակներում համատեղ ծրագրերի իրականացումը և ՀՀ կառավարության կողմից պատվիրակված ծրագրերի կառավարումը,
- Հիմնական գործառույթների իրականացման ընթացքում գործարար և ներդրումային միջավայրի վերաբերյալ հավաքագրված տեղեկատվության փոխանցումը համապատասխան գերատեսչություններ Հայաստանի Հանրապետության գործարար միջավայրի բարեփոխումների գործընթացներին աջակցելու նպատակով,

Հիմնադրամի գործունեությունն ուղղված է ՓՄՁ-ներին և սկսնակ գործարարներին աջակցություններ ցուցաբերելուն, մասնավորապես.

- պետական կառույցների հետ կապի հաստատում,
- գործունեության արդյունավետության և մրցունակության բարձրացում,
- բիզնեսի զարգացման, նորարարական, հետազոտական և այլ ծրագրերի իրականացում,
- նոր ՓՄՁ-ների ստեղծման աջակցություն:

Հիմնադրամը ՓՄՁ սուբյեկտներին աջակցություն է ցուցաբերում հետևյալ տեխնիկական և ֆինանսական աջակցության ծրագրերի միջոցով.

ա) Տեխնիկական աջակցության ծրագրեր՝

- տեղեկատվական աջակցություն,
- բիզնես խորհրդատվություն և ուսուցման ապահովում,
- իրացման խթանում,
- սկսնակ գործարարներին աջակցություն,
- հետազոտական և զարգացման ծրագրերի իրականացման աջակցություն:

բ) Ֆինանսական աջակցության ծրագրեր՝

- վարկային երաշխավորությունների տրամադրում,

Հիմնադրամի աշխատակիցների միջին թվաքանակը 2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ կազմել է 40 մարդ (2022թ.՝ 45 մարդ):

Հիմնադրամի իրավաբանական հասցեն է՝ ք.Երևան, Մհեր Մկրտչյան 5ա:

Գործարար միջավայր

Հայաստանում իրականացվող քաղաքական և տնտեսական փոփոխությունները, ինչպես նաև իրավական, հարկային և օրենսդրական համակարգերի զարգացումը շարունակական բնույթ են կրում: Հայաստանի տնտեսության կայունությունը և զարգացումը մեծապես կախված է այս փոփոխություններից: Կառավարությունը հաստատել է արդյունավետ կառավարման իր հանձնառությունը, որը ենթադրում է հակակոռուպցիոն ջանքեր, թափանցիկություն և հաշվետվողականություն:

Իրավիճակն Հայաստանի Հանրապետությունում էլ ավելի է սրվել Ադրբեյջանի Հանրապետության կողմից սանձազերծված պատերազմի արդյուքում: Չնայած կնքված զինադադարի համաձայնագրին՝ դեռևս անորոշ են պատերազմի հետևանքները Հայաստանի տնտեսության վրա թե կարճաժամկետ, և թե երկարաժամկետ առումներով:

2022թ. փետրվարի 24-ին Ուկրաինայում բռնկված հակամարտությունն արագությամբ ծավալվում է՝ զգալի ազդեցություն թողնելով աշխարհի վրա: ԱՄՆ-ն և եվրոպական երկրները կոշտ պատժամիջոցներ են կիրառել Ռուսաստանի Դաշնության դեմ: Արևմտյան երկրները քննարկում են գոյություն ունեցող պատժամիջոցների ընդլայնումը: Ռուսաստանի Դաշնությունը Հայաստանի Հանրապետության էական առևտրատնտեսական գործընկերն է, ուստի սույն ֆինանսական հաշվետվությունների ամսաթվի դրությամբ կիրառվող պատժամիջոցները, ինչպես նաև դրանց ընդարձակումը լուրջ ազդեցություն են ունեցել Հայաստանի Հանրապետության ֆինանսական շուկաների և ամբողջ տնտեսության վրա: Համաշխարհային մակարդակով ավելի խոր պատժամիջոցներ կիրառելը հանգեցնել են բարձր գնաճի, ֆինանսական շուկաների աճի տեմպի նվազման և որոշակի խաթարման:

Ուկրաինայում բռնկված հակամարտությունը պատճառ դարձավ, որ հազարավոր ռուսներ և ուկրաինացիներ տեղափոխվեն Հայաստանի Հանրապետություն: Սա վերաբերում է ոչ միայն անհատներին, այլ նաև ձեռնարկություններին, որոնք հիմնադրվել և իրենց գործունեությունը ծավալել են այդ երկրներում: Դա հանգեցրեց հայկական շուկա արտարժույթի ներհոսքի ավելացմանը, ինչի հետևանքով հայկական դրամը զգալի արժևորվեց ԱՄՆ դոլարի և եվրոյի նկատմամբ:

Ղեկավարությունը չի ակնկալում, որ ԱՄՆ դոլարի և եվրոյի նկատմամբ հայկական դրամի հետագա արժևորում կլինի: Սյնուամենայնիվ, Ուկրաինայում շարունակվող հակամարտությունը կարող է հանգեցնել Հայաստան դեռևս ավելի մեծ արտարժույթի ներհոսքի, ինչը կարող է բացասական ազդեցություն ունենալ Հիմնադրամի ֆինանսական կայունության վրա: Այս ֆինանսական հաշվետվությունները չեն ներառում վերը նշվածի հնարավոր ազդեցությունը:

Վերոնշյալ իրադարձությունները կարող են հետագայում էական ազդեցություն ունենալ Հիմնադրամի ապագա գործունեության և ֆինանսական կայունության վրա, որոնց ամբողջական հետևանքները դժվար է կանխատեսել ներկա պահին: Ապագա տնտեսական և քաղաքական իրավիճակը և վերջիններիս ազդեցությունը Հիմնադրամի գործունեության վրա կարող են տարբերվել Հիմնադրամի ղեկավարության ներկա սպասումներից:

Հիմնադրամի ղեկավարությունը գտնում է, որ իր ընթացիկ իրացվելիության վիճակը բավարար է կայուն գործունեության համար: Հիմնադրամը պարբերաբար վերանայում է իր իրացվելիության մակարդակը և, անհրաժեշտության դեպքում, պատրաստ է կիրառել իրացվելիության աջակցության համապատասխան գործիքակազմ: Տվյալ ֆինանսական հաշվետվությունները չեն արտացոլում վերը նկարագրվածի հնարավոր ապագա ազդեցությունը Հիմնադրամի գործունեության վրա

2 ՊԱՏՐԱՍՏՄԱՆ ՀԻՄՔԵՐԸ

2.1 Համապատասխանություն

Ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստվել են Ֆինանսական հաշվետվությունների միջազգային ստանդարտների (ՖՀՄՍ) համաձայն, ինչպես հրապարակվել է Հաշվապահական հաշվառման միջազգային ստանդարտների խորհրդի (ՀՀՄՍԽ) կողմից:

Ներկայումս ՖՀՄՍ չեն պարունակում հաշվապահական հաշվառման վարման և ֆինանսական հաշվետվությունների ներկայացման վերաբերյալ հատուկ ուղեցույցներ՝ շահույթ չհետապնդող և ոչ կառավարական կազմակերպությունների համար: Եթե ՖՀՄՍ չի տալիս ուղղություն շահույթ չհետապնդող ոլորտի կազմակերպություններին հատուկ գործարքների հաշվառման վերաբերյալ, ապա հաշվապահական հաշվառման քաղաքականությունը պետք է հիմնվի ՖՀՄՍ ընդհանուր սկզբունքների վրա՝ համաձայն Հաշվապահական հաշվառման միջազգային ստանդարտների խորհրդի (ՀՀՄՍԽ) «Ֆինանսական հաշվետվությունների պատրաստման և ներկայացման հայեցակարգային հիմունքների»:

2.2 Ըանաչման հիմքեր

Ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստվել են սկզբնական արժեքի սկզբունքով, բացառությամբ որոշ ֆինանսական գործիքների, որոնք ներկայացված են ապագա դրամական հոսքերի ներկա (զեղչված) արժեքով:

2.3 Գործառնական և ներկայացման արժույթ

Հայաստանի Հանրապետության ազգային արժույթը հայկական դրամն է (դրամ), որն էլ հանդիսանում է Հիմնադրամի գործառնական արժույթը, քանի որ այն լավագույնս արտացոլում է Ֆինանսական հաշվետվությունների հիմքում ընկած իրադարձությունների և Հիմնադրամի գործարքների տնտեսական բովանդակությունը:

Սույն Ֆինանսական հաշվետվությունները ներկայացված են հայկական դրամով, քանի որ, ղեկավարության համոզմամբ, այս արժույթն առավել օգտակար է Հիմնադրամի ֆինանսական հաշվետվություններն օգտագործողների համար: Դրամով ներկայացված ամբողջ ֆինանսական տեղեկատվությունը կլորացված է մինչև մոտակա հազար միավորը:

2.4 Գնահատումների և դատողությունների կիրառում

ՖՀՄՍ-ին համապատասխան Ֆինանսական հաշվետվությունների պատրաստումը պահանջում է, որպեսզի Հիմնադրամի ղեկավարությունը կարևոր գնահատումներ և ենթադրություններ կատարի, որոնք ազդեցություն են գործում Ֆինանսական հաշվետվությունների ամսաթվի դրությամբ ակտիվների և պարտավորությունների գումարների, ինչպես նաև հաշվետու տարվա եկամուտների և ծախսերի գումարների վրա: Առավել մեծ դատողություն պահանջող և բարդություն ներկայացնող էական ոլորտները, կամ այն ոլորտները, որտեղ ենթադրություններն ու գնահատումներն էական են Ֆինանսական հաշվետվությունների համար, բացահայտված են Ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություն 21-ում:

2.5 Նոր և վերանայված ստանդարտների ընդունում

Սույն ֆինանսական հաշվետվությունների հաստատման օրվա դրությամբ լույս են տեսել մի շարք նոր ստանդարտներ, գործող ստանդարտների վերաբերյալ փոփոխություններ և մեկնաբանություններ, որոնք դեռևս ուժի մեջ չեն մտել:

Ընկերությունը վաղաժամկետ չի ընդունել այդ ստանդարտներից և մեկնաբանություններից որևէ մեկը: Ղեկավարությունը կանխատեսում է, որ կիրառելի նոր ստանդարտներն ու մեկնաբանությունները կընդունվեն Ընկերության կողմից՝ դրանց ուժի մեջ մտնելու օրվան հաջորդող առաջիկա ժամանակաշրջանում:

Ղեկավարության կանխատեսմամբ այս փոփոխությունները էական ազդեցություն չեն ունենա Ընկերության ֆինանսական հաշվետվությունների վրա և ներկայացված են ստորև:

- Պարտավորությունների դասակարգում որպես ընթացիկ կամ ոչ ընթացիկ (ՀՀՄՍ 1-ի փոփոխություններ),
- Վարձակալության գծով պարտավորություն վաճառքի և հետադարձ վարձակալության դեպքում (ՖՀՄՍ 16-ի Փոփոխություններ),
- Մատակարարների ֆինանսական պայմանավորվածություններ (ՀՀՄՍ 7-ի և ՖՀՄՍ 7-ի փոփոխություններ)
- Ոչ ընթացիկ պարտավորություններ՝ պայմանագրային պարտավորվածություններով (ՀՀՄՍ 1-ի փոփոխություններ)
- Փոխանակելիության բացակայություն (ՀՀՄՍ 21-ի փոփոխություններ):

3 ՀԱՇՎԱՊԱՀԱԿԱՆ ՀԱՇՎԱՍՄԱՆ ՔԱՂԱՔԱԿԱՆՈՒԹՅՈՒՆ

3.1 Արտարժույթ

Արտարժույթով գործարքներ

Ֆինանսական հաշվետվություններ պատրաստելիս Հիմնադրամի համար գործառնական արժույթից տարբեր այլ արժույթով իրականացված գործարքները գրանցվում են գործարքի օրվա դրությամբ Հայաստանի Հանրապետության Կենտրոնական բանկի (ՀՀ ԿԲ) կողմից հրապարակված փոխարժեքով: Յուրաքանչյուր հաշվետու ամսաթվի դրությամբ արտարժույթով դրամային հոդվածները վերահաշվարկվում են՝ կիրառելով հաշվետու ամսաթվի դրությամբ ՀՀ ԿԲ կողմից հրապարակված փոխարժեքը. 2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ 1 ԱՄՆ դոլարը կազմում էր կազմում էր 404.79 ՀՀ դրամ, 1 եվրոն՝ 447.90 ՀՀ դրամ (2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ 1 ԱՄՆ դոլարը կազմում էր 393.57 ՀՀ դրամ, 1 եվրոն՝ 420.06 ՀՀ դրամ): Ոչ դրամային հոդվածները չեն վերահաշվարկվում և չափվում են պատմական արժեքով (հաշվարկվում են՝ օգտագործելով գործարքի օրվա դրությամբ գործող փոխարժեքը), բացառությամբ իրական արժեքով հաշվառվող և արտարժույթով արտահայտված ոչ դրամային հոդվածների, որոնք վերահաշվարկվում են իրական արժեքի չափման օրվա դրությամբ գործող փոխարժեքով:

Արտարժույթով գործարքներից, ինչպես նաև արտարժույթով արտահայտված դրամային հոդվածների վերահաշվարկումից առաջացած փոխարժեքային տարբերությունները ճանաչվում են ժամանակաշրջանի արդյունքում: Իրական արժեքով արտահայտված ոչ դրամային հոդվածների վերահաշվարկումից առաջացած փոխարժեքային տարբերությունները ներառվում են ժամանակաշրջանի արդյունքում, բացառությամբ այն ոչ դրամային հոդվածների վերահաշվարկումից առաջացած տարբերությունների, որոնց վերաբերող արդյունքը ճանաչվում է անմիջականորեն զուտ ակտիվներում: Նման ոչ դրամային հոդվածների դեպքում արդյունքի ցանկացած փոխարժեքային բաղադրիչ նույնպես ճանաչվում է անմիջապես զուտ ակտիվներում:

3.2 Հիմնական միջոցներ

Հիմնական միջոցները հաշվառվում են սկզբնական արժեքով՝ հանած կուտակված մաշվածությունը և արժեզրկումից կորուստները: Սկզբնական արժեքը ներառում է ձեռքբերման գինը, ներկրման տուրքերը, հարկերը, որոնք ենթակա չեն վերադարձման և ուղղակիորեն վերագրվող ծախսումներ: Երբ հիմնական միջոցների միավորը բաղկացած է տարբեր օգտակար ծառայության ժամկետ ունեցող խոշոր բաղկացուցիչներից, դրանք հաշվառվում են որպես հիմնական միջոցի առանձին միավորներ:

Հիմնական միջոցի օտարման կամ դուրսգրման հետևանքով առաջացած օգուտը կամ վնասը որոշվում է վաճառքից հասույթի և ակտիվի հաշվեկշռային արժեքի տարբերությամբ և ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում:

Հիմնական միջոցի՝ որպես առանձին ակտիվ հաշվառվող միավորի բաղկացուցիչ փոխարինման ծախսումները կապիտալացվում են դուրս գրված բաղկացուցիչ հաշվեկշռային արժեքի հետ: Այլ հետագա ծախսումները կապիտալացվում են միայն այն ժամանակ, երբ դրանք ավելացնում են հիմնական միջոցի միավորի հետ կապված ապագա տնտեսական օգուտները: Բոլոր այլ ծախսումները, ներառյալ պահպանման և վերանորոգման

ծախսումները, ճանաչվում են շահույթում կամ վնասում՝ կատարվելու ժամանակաշրջանում:

Մաշվածությունը ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում կամ ավելացվում է այլ ակտիվի սկզբնական արժեքին՝ կիրառելով գծային մեթոդը հիմնական միջոցի օգտակար ծառայության գնահատված ժամկետի ընթացքում: Մաշվածության հաշվարկը սկսվում է այն պահից, երբ ակտիվը դառնում է մատչելի՝ իր նպատակային նշանակությամբ օգտագործելու համար:

Հիմնական միջոցների գնահատված օգտակար ծառայության ժամկետները ներկայացված են ստորև.

Շենքեր և շինություններ	-	60 տարի
Տրանսպորտային միջոցներ	-	10 տարի
Տնտնեսական գույք և սարքավորումներ	-	1- 5 տարի

3.3 Ոչ նյութական ակտիվներ

Ոչ նյութական ակտիվները, որոնք ձեռք են բերվել Հիմնադրամի կողմից և ունեն օգտակար ծառայության որոշակի ժամկետ, ներկայացված են սկզբնական արժեքով՝ հանած կուտակված ամորտիզացիան և արժեզրկումից կորուստները:

Ամորտիզացիան ճանաչվում է տարվա շահույթում կամ վնասում կամ ավելացվում է այլ ակտիվի սկզբնական արժեքին՝ կիրառելով գծային մեթոդը ոչ նյութական ակտիվի օգտակար ծառայության գնահատված ժամկետի ընթացքում, որը համակարգչային ծրագրերի և վեբ կայքերի համար կազմում է 10 տարի:

3.4 Պաշարներ

Պաշարներն այն ակտիվներն են, որոնք պահվում են սովորական գործունեության ընթացքում վաճառքի համար, հումքի կամ նյութի ձևով, արտադրանքի թողարկման կամ ծառայությունների մատուցման ընթացքում օգտագործելու համար: Պահեստամասերը, վթարային սարքավորումները և օժանդակ սարքավորումները նույնպես ճանաչվում են որպես պաշար, եթե դրանք չեն համապատասխանում հիմնական միջոցների սահմանմանը:

Պաշարները հաշվառվում են ինքնարժեքից և իրացման գուտ արժեքից նվազագույնով: Իրացման գուտ արժեքը սովորական գործունեության ընթացքում վաճառքի ձևավորվող գինն է՝ հանած համալրման և վաճառքը կազմակերպելու համար անհրաժեշտ ծախսումները:

Պաշարների ինքնարժեքը հաշվարկվում է առաջին մուտք՝ առաջին ելք (ԱՄԱԵ) սկզբունքի կիրառմամբ, և ներառում է պաշարների ձեռքբերման, ինչպես նաև դրանք իրենց ներկայիս վիճակին և գտնվելու վայր հասցնելու ծախսերը:

3.5 Ֆինանսական գործիքներ

Ճանաչում և սկզբնական չափում

Առևտրական դեբիտորական պարտքերի սկզբնական ճանաչումը տեղի է ունենում դրանց առաջացման օրը: Մյուս բոլոր ֆինանսական ակտիվների և ֆինանսական պարտավորությունների սկզբնական ճանաչումը տեղի է ունենում, երբ Հիմնադրամը դառնում է գործիքի պայմանագրային դրույթների կողմ:

Դասակարգում և հետագա չափում

Ֆինանսական ակտիվներ

Բոլոր ֆինանսական ակտիվները սկզբնապես չափվում են իրական արժեքով՝ գումարած գործարքի հետ կապված ծախսումները, բացառությամբ դեբիտորական պարտքերի, որոնք չեն պարունակում էական ֆինանսական բաղադրիչ չափվում են գործարքի գնով՝ ֆինա 15-ի պահանջների համապատասխան:

Ֆինանսական ակտիվները, բացառությամբ հեջավորման գործիքների բաժանվում են հետևյալ կատեգորիաների.

- Ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող
- Իրական արժեքով չափվող՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով
- Իրական արժեքով չափվող այլ համապարփակ արդյունքի միջոցով:

Դասակարգումը բնորոշվում է հետևյալ երկու պարագայով.

- Հիմնադրամի կառավարման բիզնես մոդելը
- Ֆինանսական ակտիվ՝ պայմանագրային դրամական հոսքերի հատկանիշները:

Ֆինանսական ակտիվների հետագա չափումը

Ամորտիզացված արժեքով չափվող ֆինանսական ակտիվներ

Այս ակտիվները հետագայում չափվում են ամորտիզացված արժեքով՝ կիրառելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը: Ամորտիզացված արժեքը նվազեցվում է արժեզրկումից կորստի չափով: Տոկոսային եկամուտը, փոխարժեքային տարբերություններից առաջացող շահույթը և վնասը և արժեզրկումից կորուստները ճանաչվում են շահույթում կամ վնասում: Ապաճանաչումից առաջացող շահույթը կամ վնասը ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում:

Ֆինանսական ակտիվներ՝ չափվող իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ արդյունքով

Հիմնադրամի ներդրումները բաժնետոմսերում հաշվառվում են իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ արդյունքով, եթե դրանք բավարարում են հետևյալ պայմաններին.

- այն պահվում է այնպիսի բիզնես մոդելի շրջանակում, որի նպատակն է թե՛ պայմանագրային դրամական միջոցների հոսքերի հավաքագրումը և թե՛ ֆինանսական ակտիվի վաճառքը և
- ֆինանսական ակտիվի պայմանագրային դրույթները որոշակի ժամկետներում հանգեցնում են դրամական միջոցների հոսքերի, որոնք բացառապես մայր գումարի և չմարված մայր գումարի գծով տոկոսագումարների վճարումներն են:

Հիմնադրամի անդամնալի որոշում է կայացրել չափել բաժնային գործիքներն իրական արժեքով՝ դրանց հետագա իրական արժեքի փոփոխությունները արտացոլելով այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքում:

Այլ համապարփակ արդյունքում ճանաչված ցանկացած օգուտը կամ վնասը կմարվի ակտիվի ապաճանաչման ժամանակ:

Ֆինանսական ակտիվների արժեզրկում

Ակնկալվող պարտքային կորուստները ճանաչելու համար ՖՀՄՍ 9-ում արժեզրկմանը ներկայացված պահանջներում օգտագործվում է ապագային առնչվող տեղեկատվություն՝ «ակնկալվող պարտքային կորուստների մոդելը»: ՖՀՄՍ 9-ի պահանջների շրջանակներում ընդգրկվող գործիքները ներառում են տրված վարկերը և փոխառային տիպի այլ ֆինանսական ակտիվները, որոնք չափվում են ամորտիզացված արժեքով և իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ արդյունքում և դեբիտորական պարտքերը, որոնք ճանաչվել և չափվել են ՖՀՄՍ 15-ի համաձայն:

Պարքային կորուստների ճանաչումը այլևս կախված չէ Հիմնադրամի՝ պարտքային կորուստը բնորոշող իրադարձության սկզբնական բացահայտումից: Փոխարենը, պարտքային ռիսկը գնահատելիս և ակնկալվող պարտքային կորուստները չափելիս Հիմնադրամը դիտարկում է տեղեկատվության ավելի ընդլայնված զանգված ներառյալ անցյալ իրադարձությունները, ընթացիկ պայմանները, խելամիտ և հիմնավորված կանխատեսումները, որոնք ազդեցություն ունեն գործիքի ապագա դրամական հոսքերի ակնկալվող հավաքագրելիության վրա:

Առաջընթաց գնահատման մոտեցումը կիրառելիս առանձնացվում են հետևյալները.

- ֆինանսական գործիքներ, որոնց պարտքային որակները սկզբնական ճանաչումից հետո էականորոն չեն վատթարացել կամ ունեն ցածր պարտքային ռիսկ «Փուլ 1» և
- ֆինանսական գործիքներ, որոնց պարտքային որակները սկզբնական ճանաչումից հետո էականորոն չեն վատթարացել են և որոնց պարտքային ռիսկը ցածր չէ «Փուլ 2»:
- «Փուլ 3»-ը ընդգրկում է այն ֆինանսական ակտիվները, որոնց մասով հաշվետու ամսաթվի դրությամբ առկա են արժեզրկման օբյեկտիվ ապացույցներ:

Առաջին դասի ակտիվների համար ճանաչվում են «12-ամսյա ակնկալվող պարտքային կորուստները», մինչդեռ «գործողության ամբողջ ժամանակահատվածի ընթացքում ակնկալվող պարտքային կորուստները» ճանաչվում են երկրորդ դասի ակտիվների համար: Ակնկալվող պարտքային կորուստների չափումը որոշվում է ֆինանսական գործիքի ակնկալվող գործողության ժամկետի պարտքային կորուստների հավանականության միջին կշռված գնահատումով:

Ներդրումներ բաժնետոմսերում

Հիմնադրամի ներդրումները բաժնետոմսերում հաշվառում են իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ արդյունքով, եթե դրանք բավարարում են հետևյալ պայմաններին.

- դրանք պահվում են այն բիզնես մոդելի շրջանակներում, որի նպատակն է համապատասխան դրամական հոսքերը «պահել հավաքագրման համար» և վաճառել դրանք և
- ֆինանսական ակտիվների պայմանագրային պայմանները առաջացնում են դրամական հոսքեր, որոնք հանդիսանում են միայն մայր գումարի և չմարված մայր գումարի վրա հաշվարկված տոկոսների վճարումներ:

Հիմնադրամն անդամնալի որոշում է կայացրել չափել բաժնային գործիքներն իրական արժեքով՝ դրանց իրական արժեքի հետագա փոփոխություններն արտացոլելով այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքում:

Այլ համապարփակ արդյունքում ճանաչված ցանկացած օգուտ կամ վնաս կմարվի ակտիվի ապաճանաչման ժամանակ:

Դեբիտորական պարտքեր

Հիմնադրամը հաշվառում է դեբիտորական պարտքերը օգուվելով պարզեցված մոտեցումից և ակնկալվող կորստի գծով պահուստը ձևակերպում է որպես գործողության ամբողջ ժամանակահատվածի ընթացքում ակնկալվող պարտքային կորուստներ: Դրանք իրենցից ներկայացնում են պայմանագրային դրամակն հոսքերի ակնկալվող դադարեցումները՝ հաշվի առնելով ֆինանսական ակտիվի գործողության ժամկետի ամբողջ ընթացքում ցանկացած պահի չմարվելու հավանականությունը: Ակնկալվող պարտքային կորուստները հաշվարկելիս Հիմնադրամն օգտագործում է պահուստի մատրիցան՝ ելնելով պատմական փորձից, արտաքին ցուցանիշներից և ապագային առնչվող տեղեկատվությունից:

Հիմնադրամը գնահատում է դեբիտորական պարտքերի արժեքը կամը հավաքական հիմունքով, քանի որ դրանք ունեն պարտքային ռիսկի ընդհանուր բնորոշումներ, դրանք խմբավորվել են՝ ելնելով ժամկետանց օրերից: ՖՀՄՍ 9-ի՝ արժեքը կամը ներկայացվող պահանջների կիրառման մանրամասն վերլուծությունն արտացոլված է ծանոթագրություն 21-ում:

Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ

Մնացորդները դրամարկղում և բանկերում ներառում են կանխիկ միջոցները, բանկային հաշիվների մնացորդները և դրամական միջոցները՝ ճանապարհին:

Դրամական միջոցների հոսքերի մասին հաշվետվության նպատակով՝ դրամական միջոցների համարժեքները կարճաժամկետ, բարձր իրացվելի ներդրումներն են, որոնք հեշտ փոխարկվում են դրամական միջոցների՝ նախապես հայտնի գումարներով, և որոնց արժեքի փոփոխման ռիսկը նշանակալի չէ: Դրամական միջոցների համարժեքները պահվում են կարճաժամկետ դրամական պարտավորությունները բավարարելու նպատակով, այլ ոչ թե ներդրման կամ այլ նպատակներով: Հիմնադրամը դասակարգում է ներդրումները որպես դրամական միջոցների համարժեքներ այն դեպքում, եթե դրանք հեշտ փոխարկվում են դրամական միջոցների՝ նախապես հայտնի գումարներով, և որոնց արժեքի փոփոխման ռիսկը նշանակալի չէ:

Ֆինանսական պարտավորությունների դասակարգումը, չափումը

Հիմնադրամի ֆինանսական պարտավորությունները ներառում են վարկերը և փոխառությունները, առևտրային և այլ կրեդիտորական պարտքերը և ֆինանսական երաշխավորությունները: Հիմնադրամի ֆինանսական

պարտավորությունները, ըստ կատեգորիաների ներկայացված են ծանոթագրություն 25բ-ում:

Վարկեր և փոխառություններ

Վարկերը և փոխառությունները սկզբնապես ճանաչվում են իրական արժեքով՝ առանց գործարքային ծախսերի: Իրական արժեքի և նոմինալ արժեքի տարբերությունը ճանաչվում է եկամուտներում և ծախսերում: Սկզբնական ճանաչումից հետո վարկերը և փոխառությունները չափվում են ամորտիզացված արժեքով, իսկ այս արժեքի և մարման արժեքի միջև տարբերությունը փոխառության ժամկետի ընթացքում ճանաչվում է եկամուտներում և ծախսերում՝ արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդով: Տոկոսավճարները և փոխառությունների հետ կապված այլ ծախսերը ծախսագրվում են կատարմանը զուգահեռ՝ որպես ֆինանսական ծախսերի մի մաս, բացի որակավորվող ակտիվի ձեռքբերմանը, կառուցմանը կամ արտադրությանն ուղղակիորեն վերագրվող փոխառության ծախսումներից, որոնք կապիտալացվում են որպես այդ ակտիվի արժեքի մաս:

Առևտրային և այլ կրեդիտորական պարտքեր

Առևտրային և այլ կրեդիտորական պարտքերը ճանաչվում են իրական արժեքով, հետագայում չափվում են ամորտիզացված արժեքով:

Ֆինանսական երաշխավորություններ

Ֆինանսական երաշխավորությունները սկզբնապես ճանաչվում են իրական արժեքով: Այնուհետև, դրանք ուղիղ գծային մեթոդով ճանաչվում են եկամուտ պարտքային գործիքի ժամկետի ընթացքում, որի գծով ֆինանսական պարտավորությունը առաջացել է:

Հետագայում, ֆինանսական երաշխավորությունները չափվում են ստորև ներկայացվածներից ավելի բարձրով՝

- Ակնկալվող կորստի պահուստ ֆինանսական երաշխավորությունների գծով,
- Սկզբնապես ճանաչված արժեք հանած ճանաչված եկամտի կուտակային գումար:

3.6 Ծնորհներ

Ծնորհը չի ճանաչվում, քանի դեռ չկա հիմնավորված երաշխիք, որ Հիմնադրամը կատարելու է դրան կից բոլոր պայմանները, և որ շնորհը ստացվելու է: Ծնորհները, որոնց հիմնական պայմանը Հիմնադրամի կողմից ոչ ընթացիկ ակտիվներ գնելը, կառուցելը կամ այլ կերպ ձեռք բերելն է, ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում ճանաչվում են որպես հետաձգված եկամուտ և սիստեմատիկորեն փոխանցվում են շահույթ կամ վնաս՝ համապատասխան ակտիվի օգտակար ծառայության ժամկետի ընթացքում:

Պետությունից ստացված շուկայականից ցածր տոկոսադրույքով փոխառությունների նոմինալ և իրական արժեքների միջև տարբերությունը ճանաչվում է որպես պետական շնորհ: Ծնորհը սիստեմատիկ հիմունքով ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում՝ փոխհատուցելով արդյունավետ տոկոսադրույքով հաշվարկված համապատասխան փոխառությունների ֆինանսական ծախսերը:

Այլ շնորհները ճանաչվում են սիստեմատիկ հիմունքով եկամուտ այն ժամանակաշրջանում, որի ընթացքում դրանք փոխհատուցում են համապատասխան ծախսումները, որոնց համար դրանք ստացվել են: Ծնորհը, որը հատկացվում է Հիմնադրամին՝ ի հատուցում արդեն կրած ծախսերի կամ վնասների, կամ որպես շտապ ֆինանսական օգնություն՝ առանց հետագա համապատասխան ծախսումներ կրելու, ճանաչվում է որպես եկամուտ այն հաշվետու ժամանակաշրջանում, երբ դառնում է ստացման ենթակա:

3.7 Զուտ ակտիվներ

Հիմնադրամի զուտ ակտիվները բաղկացած են սահմանափակ օգտագործմամբ զուտ ակտիվներից և կուտակված արդյունքից:

Սահմանափակ օգտագործմամբ զուտ ակտիվները ներառում են հիմնադրի և այլ դոնոր կազմակերպությունների կողմից տրամադրված միջոցները՝ շահառու ընկերություններում ներդրումներ իրականացնելու, ներդրումային ծրագրերի ֆինանսավորման և ֆինանսական աջակցության ծրագրերի իրականացման համար:

Կուտակված արդյունքը ներառում է ընթացիկ և նախորդ ժամանակաշրջանների արդյունքը:

3.8 Շահութահարկ

Ընթացիկ շահութահարկը տարվա համար հարկվող շահույթից վճարվելիք հարկն է՝ հաշվետու ամսաթվին գործող կամ ըստ էության գործող հարկային դրույքաչափերով՝ հաշվի առնելով նախորդ տարիների համար վճարվելիք հարկերի ճշգրտումները:

Հետաձգված հարկը հաշվարկվում է ակտիվների ու պարտավորությունների հաշվեկշռային արժեքների և շահութահարկի հաշվարկման ժամանակ օգտագործվող համապատասխան հարկային բազաների միջև ժամանակավոր տարբերություններից: Հետաձգված հարկային պարտավորությունները ճանաչվում են բոլոր հարկվող ժամանակավոր տարբերությունների համար: Հետաձգված հարկային ակտիվները պետք է ճանաչվեն բոլոր նվազեցվող ժամանակավոր տարբերությունների համար այն չափով, որքանով որ հավանական է հարկվող շահույթի ստացում, որի դիմաց կարող է օգտագործվել նվազեցվող ժամանակավոր տարբերությունը: Այսպիսի հետաձգված հարկային ակտիվներն ու պարտավորությունները չեն ճանաչվում, եթե ժամանակավոր տարբերությունն առաջանում է ակտիվների և պարտավորությունների սկզբնական ճանաչումից կամ այլ ակտիվների և պարտավորությունների սկզբնական ճանաչումից այնպիսի գործարքում, որը գործարքի պահին չի ազդում ոչ հաշվապահական շահույթի, ոչ էլ հարկվող շահույթի վրա (բացի ձեռնարկատիրական գործունեության միավորումներից):

Հետաձգված հարկային ակտիվների հաշվեկշռային արժեքը վերանայվում է յուրաքանչյուր հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջում և նվազեցվում է այն չափով, որով այլևս հավանական չէ, որ Հիմնադրամը կստանա բավարար հարկվող շահույթ, որը թույլ կտա հետաձգված հարկային ակտիվից օգուտն ամբողջությամբ կամ մասամբ իրացնել:

Հետաձգված հարկային ակտիվներն ու պարտավորությունները չափվում են հարկերի այն դրույքների օգտագործմամբ, որոնց կիրառման մեջ լինելն ակնկալվում է ակտիվի իրացման կամ պարտավորության մարման ժամանակ՝ հիմք ընդունելով հարկերի այն դրույքները (և հարկային հարաբերություններ կարգավորող նորմատիվ իրավական ակտերը), որոնք ուժի մեջ են եղել կամ ըստ էության ուժի մեջ են եղել հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջում: Հետաձգված հարկային պարտավորությունների և հետաձգված հարկային ակտիվների չափումն արտացոլում է հարկային հետևանքները, որոնք երևան են գալու կախված այն եղանակից, որով Հիմնադրամը հաշվետու ամսաթվի դրությամբ ակնկալում է փոխհատուցել կամ մարել իր ակտիվների կամ պարտավորությունների հաշվեկշռային արժեքները:

3.9 Հատուցումներ աշխատակիցներին

Կարճաժամկետ հատուցումներն աշխատակիցներին այն հատուցումներն են, որոնք ենթակա են մարման ամբողջությամբ տարեկան այն հաշվետու ժամանակաշրջանի ավարտից հետո տասներկու ամսվա ընթացքում, որում աշխատակիցները մատուցել են համապատասխան ծառայությունները: Դրանք ներառում են՝

(ա) աշխատավարձերը և պարգևավճարները,

(բ) վճարովի տարեկան արձակուրդները և անաշխատունակության հետ կապված վճարովի արձակուրդները,

Երբ աշխատակիցները հաշվետու ժամանակաշրջանի ընթացքում Հիմնադրամին մատուցում են ծառայություններ, Հիմնադրամն աշխատակիցների կարճաժամկետ հատուցումների չգեղչված գումարը, որն ակնկալվում է վճարել այդ ծառայությունների դիմաց, ճանաչում է՝

(ա) որպես պարտավորություն (հաշվեգրված ծախս)՝ արդեն վճարված ցանկացած գումար հանելուց հետո: Եթե արդեն վճարված գումարը գերազանցում է հատուցումների չգեղչված գումարը, Հիմնադրամը պետք է ճանաչի այդ տարբերությունը որպես ակտիվ (կանխավճարված ծախս)՝ այն չափով, որով կանխավճարը կհանգեցնի ապագա վճարումների կրճատման կամ դրամական միջոցների վերադարձի,

(բ) որպես ծախս, եթե գումարը չի ներառվել այլ ակտիվի արժեքի մեջ:

Վճարովի բացակայություններ

Վճարովի բացակայությունների ձևով աշխատակիցների կարճաժամկետ հատուցումների գծով ակնկալվող ծախսումները ճանաչվում են հետևյալ կերպ.

(ա) կուտակվող վճարովի բացակայությունների դեպքում՝ այն ժամանակ, երբ աշխատակիցները ծառայություն են մատուցում, որն ավելացնում է իրենց իրավունքները ապագա վճարովի բացակայությունների նկատմամբ, (բ) չկուտակվող վճարովի բացակայությունների դեպքում՝ այն ժամանակ, երբ բացակայությունը տեղի է ունենում:

Պարզեցված վճարներ

Պարզեցված վճարների գծով ակնկալվող ծախսումները ճանաչվում են միայն այն ժամանակ, երբ Հիմնադրամն ունի այդպիսի վճարումներ կատարելու ներկա իրավական կամ կառուցողական պարտականություն՝ որպես անցյալ դեպքերի արդյունք, և պարտականությունը հնարավոր է արժանահավատորեն գնահատել:

Ներկա պարտականություն գոյություն ունի այն և միայն այն դեպքում, երբ Հիմնադրամը վճարում չկատարելու ոչ մի իրատեսական այլընտրանք չունի:

3.10 Եկամտի ճանաչում

Հիմնադրամի եկամուտները հիմանկանում ձևավորվում են շնորհներից, հաճախորդների հետ պայմանագրերից և տոկոսներից:

Շնորհներից եկամուտ

Շնորհներից եկամուտը ճանաչվում է, երբ հավանական է, որ դրանք կստացվեն և եկամտի գումարը հնարավոր է արժանահավատորեն չափել:

Հիմնադրամի կողմից հատկացվող միջոցները ճանաչվում են որպես եկամուտ, երբ դրանք դառնում են ստացման ենթակա, բացառությամբ այն դեպքերի, երբ միջոցները տրամադրվում են որոշակի պայմաններով, որի դեպքում ստացված միջոցները ճանաչվում են որպես հետաձգված եկամուտ ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում: Հետաձգված եկամուտը ճանաչվում է եկամուտներում և ծախսերում այն ժամանակաշրջանում, որի ընթացքում այն փոխհատուցում է համապատասխան ծախսումները, որոնց համար ստացվել է:

Շնորհները ճանաչվում են եկամուտ սխտեմատիկ հիմունքով այն ժամանակաշրջանում, որի ընթացքում դրանք փոխհատուցում են համապատասխան ծախսումները, որոնց համար դրանք ստացվել են: Շնորհը, որը հատկացվում է Հիմնադրամին՝ ի հատուցում արդեն կրած ծախսերի կամ վնասների, կամ որպես շտապ ֆինանսական օգնություն՝ առանց հետագա համապատասխան ծախսումներ կրելու, ճանաչվում է որպես եկամուտ այն հաշվետու ժամանակաշրջանում, երբ դառնում է ստացման ենթակա:

Հաճախորդների հետ պայմանագրերից հասույթ

Որոշելու համար, թե արդյոք անհրաժեշտ է ճանաչել հասույթ, թե ոչ, Հիմնադրամն առաջնորդվում է 5-քայլի գործընթացով.

1. Բացահայտել հաճախորդի հետ պայմանագիրը
2. Բացահայտել կատարման պարտականությունները
3. Որոշել գործարքի գինը
4. Բաշխել գործարքի գինը կատարման պարտականությունների միջև
5. Ճանաչել հասույթը, երբ կատարման պարտականությունները բավարարված են:

Հասույթը ճանաչվում է կամ ժամանակի մեջ որևէ պահին կամ ժամանակի ընթացքում, երբ Հիմնադրամը բավարարում է կատարման իր պարտականությունը՝ հաճախորդին փոխանցելով խոստացված ապրանքը կամ ծառայությունը:

Հիմնադրամը ճանաչում է դեռևս չբավարարված կատարման պարտականությունների համար ստացված հատուցման դիմաց պայմանագրային պարտավորությունները և արտացոլում է այդ գումարները ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում որպես հաճախորդներից ստացված կանխավճարներ: Նման ձևով, եթե

Հիմնադրամը բավարարում է կատարման պարտականությունը մինչև հատուցման ստանալը, Հիմնադրամը ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում ճանաչում է կամ պայմանագրային ակտիվ, կամ դեբիտորական պարտք՝ կախված նրանից, թե արդյոք հատուցման ժամկետը լրանալուց առաջ անհրաժեշտ է միայն որոշակի ժամանակ, թե այլ լրացուցիչ պայման:

Տոկոսային եկամուտ

Տոկոսային եկամուտը ճանաչվում է համամասնության հիմունքով՝ մնացորդային արժեքի նկատմամբ կիրառելով արդյունավետ տոկոսադրույքը, որը զեղչում է ակնկալվող ապագա դրամական միջոցների ներհոսքերը ֆինանսական ակտիվի ակնկալվող ժամկետում՝ մինչև ակտիվի գուտ հաշվեկշռային արժեքը:

4 ՀԻՄՆԱԿԱՆ ՄԻՋՈՑՆԵՐ

Հազար դրամ	Հոդ և շենքեր	Մարքավ ո- րումներ	Տրանսպո ր-տային միջոցներ	Տնտեսա կան գույք	Ընդամենը
<i>Սկզբնական արժեք</i>					
2022թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	309,624	95,896	59,599	79,986	545,105
Ավելացում	-	970	-	118	1,088
Օտարում	-	-	(5,700)	-	(5,700)
2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	309,624	96,866	53,899	80,104	540,493
Ավելացում	-	10,982	-	2,873	13,855
Օտարում	(10,392)	(42,069)	-	(10,926)	(63,387)
2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	299,232	65,779	53,899	72,051	490,961
<i>Կուտակված մաշվածություն</i>					
2022թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	26,768	62,495	43,180	43,220	175,663
Տարվա հաշվարկ	4,944	8,759	5,390	9,399	28,493
Օտարման հետևանքով դուրսգրում	-	-	(5,700)	-	(5,700)
2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	31,712	71,254	42,870	52,619	198,456
Տարվա հաշվարկ	4,941	12,503	4,263	7,852	29,558
Օտարման հետևանքով դուրսգրում	(10,392)	(42,069)	-	(10,926)	(63,387)
2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	26,261	41,688	47,133	49,545	164,627
<i>Հաշվեկշռային արժեք</i>					
2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	277,912	25,612	11,029	27,485	342,037
2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	272,971	24,091	6,766	21,924	326,334

5 ՈՉ ԼՅՈՒԹԱԿԱՆ ԱԿՏԻՎՆԵՐ

	Համակարգչային ծրագրեր և կայքեր
<i>Սկզբնական արժեք</i>	
2022թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	28,898
Ավելացում	-
2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	28,898
Օտարում	(25,929)
2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	2,969
<i>Անորոշիզացիա</i>	
2022թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	11,632
Տարվա հաշվարկ	3,320
2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	14,952
Տարվա հաշվարկ	-
Օտարում	(13,760)
2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	1,192
<i>Ջուտ հաշվեկշռային արժեք</i>	
2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	13,946
2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	1,777

6 ԼԵՐԴՐՈՒՄՆԵՐ ԲԱԺՆԵՏՈՄՄԵՐՈՒՄ

	<i>(հազար դրամ)</i>	
	2023թ.	2022թ.
Ոչ ընթացիկ		
«Հայաստանի զարգացման ներդրումների կորպորացիա» ՈԻՎԿ ՓԲԸ	1,150,500	1,150,500
	1,150,500	1,150,500

2009թ.-ին Հիմնադրամը հիմնադրել է (100% բաժնեմասով) «Հայաստանի զարգացման ներդրումների կորպորացիա» ՈԻՎԿ ՓԲԸ (ՈԻՎԿ): ՈԻՎԿ-ն 2017թ. Հունիսի 23-ի կառավարության թիվ 744-Ա որոշմամբ թողարկել և տեղաբաշխել է նոր բաժնետոմսեր, որի արդյունքում Հիմնադրամի բաժնեմասը դարձել է 50.9%: ՈԻՎԿ-ն հիմնականում զբաղվում է ՓՄՁ սուբյեկտների վարկավորմամբ:

Հիմնադրամը չի համախմբում ՈԻՎԿ-ի ֆինանսական հաշվետվությունները, քանի որ, համաձայն ղեկավարության գնահատման, Հիմնադրամը ՈԻՎԿ-ի նկատմամբ չունի որևէ վերահսկողություն (ղեկավարության գնահատումներն ու դատողությունները ներակայացված են ծանոթագրություն 21-ում):

7 ԲԱՆԿԱՅԻՆ ԱՎԱՆՈՒՆԵՐ

(հազար դրամ)

	2023թ.	2022թ.
Ավանդների համախառն արժեք	2,021,398	2,021,563
Ակնկալվող պարտքային կորուստների պահուստ	(110,052)	(113,861)
	1,911,346	1,907,702

Բանկային ավանդների արժեզրկման պահուստի շարժը ներկայացված է ստորև.

(հազար դրամ)

	2023թ.	2022թ.
Տարեսկզբի մնացորդ	113,861	21,576
Տարվա ընթացքում պահուստի նվազում/աճ	(3,809)	92,285
Տարեվերջի մնացորդ	110,052	113,861

Բանկային ավանդների հիմնական պայմանները ներկայացված են ստորև.

	Մարման ժամկետ	Միջին կշռված տոկոսադրույք	2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ
«ՎՏԲ-Հայաստան Բանկ» ՓԲԸ	2024-2029թ.	6.3%	1,600,355
«Կոնվերս Բանկ» ՓԲԸ	2024-2027թ.	9.9%	408,229
«Յունիբանկ» ԲԲԸ	ցայսհանջ	7.0%	12,814
			2,021,398
			<hr/>
	Մարման ժամկետ	Միջին կշռված տոկոսադրույք	2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ
«ՎՏԲ-Հայաստան Բանկ» ՓԲԸ	2022-2029թ.	6.3%	1,596,084
«Կոնվերս Բանկ» ՓԲԸ	2022-2029թ.	9.9%	413,528
«Յունիբանկ» ԲԲԸ	ցայսհանջ	7.0%	11,951
			2,021,563

Հիմնադրամը փոքր և միջին ձեռնարկություններին և սկսնակ գործարարներին տրամադրում է բանկային երաշխավորություններ՝ վերջիններիս վարկային պարտավորությունների կատարման համար: Երաշխավորության համար գրավադրվում են Հիմնադրամի բանկային ավանդները: 2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ երաշխավորությունների տրամադրման նպատակով սահմանափակման տակ գտնվող բանկային ավանդների ընդհանուր գումարը կազմել է 828,875 հազար դրամ (2022թ.՝ 878,438 հազար դրամ):

8 ԴԵԲԻՏՈՐԱԿԱՆ ՊԱՐՏՔԵՐ

2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	Համախառն գումար	Արժեզրկման գծով պահուստ	(հազար դրամ)
			Հաշվեկշռային արժեք
<i>Ֆինանսական ակտիվներ</i>			
Ստացվելիք շնորհներ	14,335	-	14,335
Սկսնակ գործարարներին տրամադրված երաշխավորություններից առաջացած դեբիտորական պարտքեր	512,721	(506,529)	6,192
Փոքր և միջին ձեռնարկություններին տրամադրված երաշխավորություններից առաջացած դեբիտորական պարտքեր	569,651	(560,056)	9,595
Այլ դեբիտորական պարտքեր	2,317	-	2,317
	<u>1,099,024</u>	<u>(1,066,585)</u>	<u>32,439</u>
<i>Ոչ ֆինանսական ակտիվներ</i>			
Տրված կանխավճարներ	1,346	-	1,346
Կանխավճարված հարկեր	354	-	354
	<u>1,100,724</u>	<u>(1,066,585)</u>	<u>34,139</u>

(հազար դրամ)

2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	Համախառն գումար	Արժեզրկման գծով պահուստ	(հազար դրամ)
			Հաշվեկշռային արժեք
<i>Ֆինանսական ակտիվներ</i>			
Ստացվելիք շնորհներ	20,161	-	20,161
Սկսնակ գործարարներին տրամադրված երաշխավորություններից առաջացած դեբիտորական պարտքեր	548,702	(534,192)	14,510
Փոքր և միջին ձեռնարկություններին տրամադրված երաշխավորություններից առաջացած դեբիտորական պարտքեր	528,849	(523,674)	5,175
Այլ դեբիտորական պարտքեր	2,033	-	2,033
	<u>1,099,745</u>	<u>(1,057,866)</u>	<u>41,879</u>
<i>Ոչ ֆինանսական ակտիվներ</i>			
Տրված կանխավճարներ	2,216	-	2,216
Կանխավճարված հարկեր	1,658	-	1,658
	<u>1,103,619</u>	<u>(1,057,866)</u>	<u>45,753</u>

Բոլոր գումարները կարճաժամկետ են: Դեբիտորական պարտքերի գուտ հաշվեկշռային արժեքը համարվում է իրական արժեքի խելամիտ գնահատում: Դեբիտորական պարտքերի գծով տոկոսներ չեն հաշվարկվում: Դեբիտորական պարտքերն արտահայտված են հայկական դրամով:

Ստորև ներկայացված են դեբիտորական պարտքերի համար ակնկալվող կորստի գծով պահուստի շարժը.

(հազար դրամ)	2023թ.	2022թ.
Հունվարի 1-ի դրությամբ	1,057,866	1,000,195
Տարվա ընթացքում պահուստի ճանաչում	8,719	57,671
Դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	<u>1,066,585</u>	<u>1,057,866</u>

Ինչպես նկարագրված է ծանոթագրություն 1-ում, Հիմնադրամը ֆինանսական աջակցություն է տրամադրում ՓՄՁ-ներին և սկսնակ գործարարներին՝ վերջիններիս վարկային պարտավորությունների համար որպես երաշխավոր հանդես գալով: Երաշխավորության համար գրավադրվում են Հիմնադրամի բանկային ավանդները: Հետագայում, գործարարների կողմից վարկային պարտավորությունների չկատարման պարագայում, բանկերը Հիմնադրամի ավանդյալին հաշիվներից մարում են երաշխավորված գումարները: Այդ պահին Հիմնադրամը ճանաչում է դեբիտորական պարտք ՓՄՁ-ներից և սկսնակ գործարարներից: Հետագայում Հիմնադրամը, կամ կնքում է համաձայնագրեր պարտքի մարման ժամանակացույցի վերաբերյալ, կամ դիմում է դատարան, եթե գործարարի հետ համաձայնության չեն գալիս:

23 ծանոթագրությունում ներկայացված են պարտքային ռիսկի և ակնկալվող պարտքային ռիսկի վերլուծության վերաբերյալ բացահայտումները:

Տես ծանոթագրություն 23 դեբիտորական պարտքերի արժույթների բացահայտման համար:

9 ՄԱՑՈՐԴՆԵՐ ԴՐԱՄԱՐԿՂՈՒՄ ԵՎ ԲԱՆԿԵՐՈՒՄ

(հազար դրամ)

	2023թ.	2022թ.
Կանխիկ միջոցներ	82	389
Բանկային հաշիվներ	213,541	151,086
	213,623	151,475

Տես ծանոթագրություն 23 դրամարկղում և բանկերում մնացորդների արժույթների բացահայտման համար:

10 ԱԿՏԻՎՆԵՐԻՆ ՎԵՐԱԲԵՐՈՂ ՇՆՈՐՀՆԵՐ

(հազար դրամ)

	2023թ.	2022թ.
Մնացորդը առ 01 հունվար	339,926	368,217
Եկամուտ	1,231	-
Եկամուտներում և ծախսերում ճանաչված եկամուտ	(35,852)	(28,291)
Մնացորդը առ 31 դեկտեմբեր	305,305	339,926

11 ՎԱՐԿԵՐ ԵՎ ՓՈԽԱՌՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ

(հազար դրամ)

	2023թ.	2022թ.
Փախառություն ՀՀ Ֆինանսների նախարարությունից	388,032	360,290
Վարկ ՀՀ Ֆինանսների նախարարությունից	407,965	407,965
Այլ փոխառություններ	15,927	15,927
	811,924	784,182

Ստացված վարկերի պայմանները ներկայացված են ստորև.

(հազար դրամ)	Միջին կշռված տոկոսադրույք	Մարման ժամկետ	Հաշվեկշռային արժեք 2023թ.	Հաշվեկշռային արժեք 2022թ.
ՀՀ Ֆինանսների նախարարություն	0.001%	տես ստորև	407,965	407,965
ՀՀ Ֆինանսների նախարարություն	Անտոկոս	2028թ	388,032	360,290
Այլ	Անտոկոս	տես ստորև	15,927	15,927
			811,924	784,182

2020թ դեկտեմբերի 25-ին ՀՀ Ֆինանսների նախարարությունից փոխառությունը ստացվել է Կորոնավիրուսի տնտեսական հետևանքների չեզոքացման 19-րդ միջոցառման շրջանակներում:

2022թ. Դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ ՀՀ Ֆինանսների նախարարությունից վարկն իրենից ներկայացնում է 2009թ.-

ին կնքված N3/2009 վարկային պայմանագրի շրջանակում ստացված գումարները: Համաձայն պայմանագրի Հիմնադրամը ստացված վարկային միջոցներով երաշխավորել է «Կոնսեր» ՍՊԸ-ի վարկային պարտավորությունները: Հետագայում «Կոնսեր» ՍՊԸ-ն չի կատարել իր պարտավորությունները և ճանաչվել է սնանկ: Վարկային պայմանագրի դրույթների համաձայն Հիմնադրամը վարկը պետք է վերադարձնի նպատակային մուտքերի ստացման դեպքում:

Այլ փոխառությունը Հիմնադրամին տրամադրվել է «Սերմերի գործակալություն» ՊՈԱԿ-ի կողմից գյուղատնտեսական տեխնիկայի տեսքով 2013թ. հունիսի 20-ին կնքված պայմանագրի հիման վրա: Փոխառությունը ենթակա է մարման գյուղատնտեսական տեխնիկայի իրացմանը զուգընթաց: 2023թ. դեկտեմբերի 31-ի և 2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Հիմնադրամի պաշարներում առկա են դեռևս չիրացված տեխնիկական սարքավորումներ փոխառության գումարի չափով:

Տես ծանոթագրություն 23 վարկերի և փոխառությունների արժույթների բացահայտման համար:

12 ԱՌԵՎՏՐԱՅԻՆ ԵՎ ԱՅԼ ԿՐԵԴԻՏՈՐԱԿԱՆ ՊԱՐՏՔԵՐ

(հազար դրամ)

	2023թ.	2022թ.
Կրեդիտորական պարտքեր ձեռքբերումների գծով	2,050	3,877
Պարտավորություններ պետական բյուջեին	29,216	42,768
Պարտավորություններ աշխատակիցներին	19,017	25,372
Ստացված կանխավճարներ	-	-
	50,283	72,017

Առևտրային կրեդիտորական պարտքերի գծով տոկոսներ չեն հաշվարկվում: Հիմնադրամն ունի ֆինանսական ռիսկի կառավարման քաղաքականություններ, որոնք ապահովում են բոլոր պարտավորությունների ժամանակին կատարում:

Տես ծանոթագրություն 23 առևտրային և այլ կրեդիտորական պարտքերի արժույթների բացահայտման համար:

13 ՀԵՏԱԶԳՎԱԾ ԵԿԱՄՈՒՏ

(հազար դրամ)

	2023թ.	2022թ.
Տարեսկզբի մնացորդ	111,853	192,447
Շնորհի ստացում	-	203,196
Փոխարժեքային տարբերության ազդեցություն	(10,983)	(8,830)
Շնորհների վերադարձ	-	(21,211)
Եկամուտներում և ծախսերում ճանաչված եկամուտ	-	(253,749)
Տարեվերջի մնացորդ	100,870	111,853

Ստացված շնորհները ներառում են ՀՀ Էկոնոմիկայի նախարարությունից ստացված շնորհ 300,000 հազար դրամի (2022թ.՝ 177,800 հազար դրամ):

2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ մնացորդը ներառում է ՀՀ կառավարությունից 100,870 հազար դրամ՝ ՓՄՁ-ների կողմից նոր սերնդի հսկիչ-դրամարկղային մեքենաների ձեռքբերման սուբսիդավորման համար ստացված գումարը (2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ՝ 100,870 հազար դրամ):

14 ՖԻՆԱՆՍԱԿԱՆ ԵՐԱՇԽԱՎՈՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ

Հիմնադրամը կանոնադրական նպատակների շրջանակներում երաշխիքներ է տրամադրում ՓՄՁ-ներին և սկսնակ գործարարներին՝ վերջիններիս բանկային վարկերի տրամադրումը հնարավոր դարձնելու նպատակով: Որպես Հիմնադրամի կողմից տրամադրված երաշխիքների ապահովման միջոց՝ սահմանափակումներ են դրվում Հիմնադրամի բանկային ավանդների վրա:

ՓՄՁ-ների և սկսնակ գործարարների վճարունակության վատթարացման դեպքում վարկերի հետվճարումները կատարվում են Հիմնադրամի ավանդների հաշիվներից: Վճարված գումարների դիմաց Հիմնադրամը ճանաչում է դեբիտորական պարտքեր տվյալ շահառուներից և հետագայում հատկացումներ է անում դեբիտորական պարտքերի անհավաքագրելիության պահուստին՝ ՖՀՄՍ 9 Ֆինանսական գործիքներ ստանդարտի համաձայն: 2023թ. ընթացքում այդ դեբիտորական պարտքերի պահուստին գուտ հատկացումները կազմել են 8,719 հազար դրամ (2022թ. ընթացքում՝ 57,671 հազար դրամ):

Երաշխավորությունների ֆինանսավորման հիմնական աղբյուր են հանդիսանում ՀՀ կառավարության և այլ դոնոր կազմակերպությունների կողմից տրամադրված դրամագլուխները:

2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Հիմնադրամի ֆինանսական երաշխավորությունների գծով մնացորդը հաշվարկված երաշխավորությունների գծով գնահատված արժեզրկման չափով, կազմել է 65,026 հազար դրամ (2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ՝ 98,946 հազար դրամ):

Ստորև ներկայացված է ֆինանսական երաշխավորությունների շարժը.

	<i>(հազար դրամ)</i>	
	2023թ.	2022թ.
Հունվարի 1-ի դրությամբ	98,946	151,803
Տարվա ընթացքում հակադարձում	(33,920)	(52,857)
Դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	65,026	98,946

15 ՄԱՀՄԱՆԱՓԱԿ ՕԳՏԱԳՈՐԾՄԱՄԲ ԶՈՒՏ ԱԿՏԻՎՆԵՐ

	<i>(հազար դրամ)</i>	
	2023թ.	2022թ.
ՀՀ կառավարության կողմից Հիմնադրամի ստեղծման ժամանակ սկզբնական գույքային ներդրում	8,938	8,938
Ներդրումներ իրականացնելու համար ստացված գումարներ	1,150,500	1,150,500
ՀՀ պետական բյուջեից ներդրումային ծրագրերի ֆինանսավորման համար ներդրում	118,535	118,535
Կորոնավիրուսի տնտեսական հետևանքների չեզ. 19-րդ միջ դրամագլուխ	187,500	187,500
Դրամագլուխ	1,831,767	1,831,767
	3,297,240	3,297,240

ՀՀ կառավարության կողմից ներդրումների համար ստացված գումարը Հիմնադրամը ներդրել է «Հայաստանի Զարգացման և Ներդրումների Կորպորացիա» ՈւՎԿ ՓԲԸ-ի բաժնետիրական կապիտալում:

Դրամագլուխն իրենից ներկայացնում է Հիմնադրամի ֆինանսական աջակցության ծրագրերի իրականացման նպատակով ՀՀ պետական բյուջեից և միջազգային դոնոր կազմակերպություններից ստացված ֆինանսավորումները:

16 ՇՆՈՐՀՆԵՐԻՑ ԵԿԱՍՈՒՏ

	<i>(հազար դրամ)</i>	
	2023թ.	2022թ.
Եկամուտներին վերաբերող շնորհներից եկամուտ	253,855	253,749
Ակտիվներին վերաբերող շնորհներից եկամուտ	35,852	28,291
	289,707	282,040

17 ԾՐԱԳՐԵՐԻ ԻՐԱԿԱՆԱՑՄԱՆ ԾԱԽՍԵՐ

	2023թ.	(հազար դրամ) 2022թ.
Աշխատավարձ	2,458	40,056
Շահառուների համար աշխատանքի միջոցներ	2,706	48,428
Ֆինանսական աջակցություն շահառուներին	867	8,693
Գործուղումներ	-	5,604
Այլ	900	13,176
	6,931	115,957

Ստորև ներկայացված են ծրագրերի իրականացման ծախսերն ըստ ֆինանսավորման աղբյուրների.

	2023թ.	(հազար դրամ) 2022թ.
Երևանում Ֆրանսիայի ներգաղթի և ինտեգրման ֆրանսիական գրասենյակ- OFII և NIFG	-	408
Գերմանիայի ֆեդերատիվ հանրապետություն-GIZ	-	52,460
Եվրոպական հանձնաժողով-ERASMUS	1,201	12,092
Եվրոպական միություն-Smart farming	900	23,853
Վարչապետի աշխատակազմ-TPQI	2,124	9,527
ՄԱԿ-UN	2,706	4,080
Այլ	-	13,537
	6,931	115,957

18 ԳՈՐԾԱՌՆԱԿԱՆ ԾԱԽՍԵՐ

	2023թ.	(հազար դրամ) 2022թ.
Աշխատավարձ	307,763	306,436
Մաշվածություն և ամորտիզացիա	30,880	31,813
Գրասենյակային և կոմունալ ծախսեր	12,223	21,746
Վառելիքի, գործուղման և ներկայացուցչական ծախսեր	48,808	39,935
Նորոգման և սպասարկման ծախսեր	9,642	5,312
Այլ	48,375	29,175
	457,691	434,417

19 ՖԻՆԱՆՍԱԿԱՆ ԵԿԱՄՈՒՏ ԵՎ ԾԱԽՍԵՐ

	2023թ.	(հազար դրամ) 2022թ.
<i>Ֆինանսական եկամուտ</i>		
Բանկային ավանդներից տոկոսային եկամուտ	115,999	139,668
Այլ եկամուտ	44,285	24,372
	160,284	164,040
<i>Ֆինանսական ծախսեր</i>		
Վարկերի և փոխառությունների գծով տոկոսային ծախսեր	(27,742)	(25,759)
	(27,742)	(25,759)
Զուտ ֆինանսական եկամուտ	132,542	138,281

20 ՇԱՀՈՒԹԱՀԱՐԿԻ ԳԾՈՎ ԾԱԽՍ

(հազար դրամ)

	2023թ.	2022թ.
Ընթացիկ հարկ	8,504	165
	8,504	165

Ստորև ներկայացված է արդյունավետ հարկային դրույքաչափի համադրումը.

<i>(հազար դրամ)</i>	2023 31 դեկտեմբերի ավարտված տարի	Արդյունավետ հարկային դրույքաչափ	2022 31 դեկտեմբերի ավարտված տարի	Արդյունավետ հարկային դրույքաչափ
Արդյունք մինչև հարկումը (համաձայն ՖՀՄՍ)	107,702		(121,722)	
Շահութահարկ՝ 18% դրույքաչափով	19,386	18	(21,910)	18
Չնվազեցվող ծախսեր/(չհարկվող եկամուտ), զուտ	(37,674)	(35)	44,356	(36.4)
Ժամանակավոր տարբերություններ, որոնք չեն ճանաչվել որպես հետաձգված հարկային ակտիվ	9,784	9	(22,611)	18.6
Շահութահարկի գծով փոխհատուցում	(8,504)	(8)	165	0.1

Ստորև ներկայացված է հետաձգված հարկերի խմբավորումները 2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ:

	1 հունվարի 2023թ.	Եկամուտներում և ծախսերում ճանաչված	<i>(հազար դրամ)</i> 31 դեկտեմբերի 2023թ.
<i>Հետաձգված հարկային ակտիվներ</i>			
Դեբիտորական պարտքեր	190,416	1,570	191,985
Բանկային ավանդներ	20,495	(686)	19,809
Առևտրային և այլ կրեդիտորական պարտքեր	4,563	(4,563)	-
Ֆինանսական երաշխավորություններ	17,810	(6,106)	11,705
	233,284	(9,784)	223,499
Փոխառություն	(36,398)	36,398	-
Հետաձգված հարկային ակտիվների գնահատում	(196,886)	(26,613)	(223,499)
	(233,284)	9,784	(223,499)
Զուտ արդյունք			

2022թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա հետաձգված հարկերը խմբավորված են հետևյալ կերպ.

	1 հունվարի 2022թ.	Եկամուտներում և ծախսերում ճանաչված	(հազար դրամ) 31 դեկտեմբերի 2022թ.
<i>Հետաձգված հարկային ակտիվներ</i>			
Դեբիտորական պարտքեր	180,035	10,381	190,416
Բանկային ավանդներ	3,884	16,611	20,495
Առևտրային և այլ կրեդիտորական պարտքեր	4,065	498	4,563
Ֆինանսական երաշխավորություններ	27,325	(9,515)	17,810
	<u>215,309</u>	<u>17,975</u>	<u>233,284</u>
Փոխառություն	(41,034)	4,637	(36,398)
Հետաձգված հարկային ակտիվների գնահատում	<u>(174,275)</u>	<u>(22,611)</u>	<u>(196,886)</u>
	<u>(215,309)</u>	<u>(17,975)</u>	<u>(233,284)</u>
Զուտ արդյունք	-	-	-

21 ԿԱՐԵՎՈՐ ՀԱՇՎԱՊԱՀԱԿԱՆ ԳՆԱՀԱՏՈՒՄՆԵՐ ԵՎ ԴԱՏՈՂՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ

Ենթադրությունները և դատողությունները շարունակաբար գնահատվում են և հիմնված են պատմական փորձի, ինչպես նաև այլ ցուցանիշների վրա՝ ներառյալ ապագա ակնկալվող իրադարձությունները, որոնք տվյալ հանգամանքներում համարվում են ընդունելի:

21.1 Կարևոր հաշվապահական գնահատումներ

Հիմնադրամն իրականացնում է ապագային վերաբերող գնահատումներ և ենթադրություններ: Այդ հաշվապահական գնահատականները, որպես կանոն, կարող են չհամապատասխանել իրական արդյունքներին: Ստորև ներկայացված են այն գնահատումներն ու ենթադրությունները, որոնց գծով առկա է ռիսկ, որ հաջորդ ֆինանսական տարում ակտիվների և պարտավորությունների հաշվեկշռային արժեքները կենթարկվեն էական ճշգրտումների:

Հիմնական միջոցների օգտակար ծառայության ժամկետներ

Ղեկավարությունը կատարել է հիմնական միջոցների օգտակար ծառայության ժամկետների գնահատում: Ղեկավարության համոզմամբ գնահատված հիմնական միջոցների օգտակար ծառայության ժամկետներն էականորեն չեն տարբերվում այդ ակտիվների տնտեսական կյանքից: Եթե հիմնական միջոցների փաստացի օգտակար ծառայության ժամկետները տարբերվեն գնահատումներից, ապա ֆինանսական հաշվետվությունները կարող են էականորեն տարբերվել:

Դեբիտորական պարտքերի գծով ակնկալվող պարտքային կորուստների պահուստ

Հիմնադրամը բոլոր դեբիտորական պարտքերի համար կիրառում է ՖՀՄՍ 9-ի պարզեցված մոդելը. «գործողության ամբողջ ժամանակահատվածի ընթացքում ակնկալվող պարտքային կորուստների ճանաչում», քանի որ այս դեբիտորները չեն պարունակում էական ֆինանսական բաղադրիչ: Դեբիտորական պարտքերի գծով ակնկալվող պարտքային կորուստների պահուստը հաշվարկելու համար Հիմնադրամն օգտագործում է պահուստի մատրիցան: Պահուստի դրույթաչափերը հաշվարկվում են՝ հիմնվելով դեբիտորների տարբեր տեսակներից առաջացած ժամկետանց օրերի վրա, որոնք կորստի նույնատիպ մոդել ունեն:

Սկզբնապես պահուստի մատրիցան հիմնված է Հիմնադրամի՝ պարտքը չմարելու դիտարկված պատմական գործակիցների վրա: Հիմնադրամը ստուգել է պահուստի մատրիցան՝ պատմական պարտքային կորստի փորձառությունն ապագան կանխատեսող տեղեկության հետ ճշգրտելու համար: Տնտեսական պայմանների կանխատեսման ազդեցությունն ակնկալվող պարտքային կորուստների որոշման վրա աննշան է եղել: Յուրաքանչյուր հաշվետու ժամանակաշրջանում պարտքը չմարելու դիտարկված պատմական գործակիցները թարմացվում են և փոփոխությունները վերլուծվում են ապագան կանխատեսող գնահատականներում:

Պարտքը չմարելու դիտարկված պատմական գործակիցների, տնտեսական պայմանների կանխատեսման և ակնկալվող պարտքային կորուստների միջև հարաբերակցության գնահատումը նշանակալի է: Ակնկալվող պարտքային կորուստների արժեքը հանգամանքների և կանխատեսվող տնտեսական պայմանների նկատմամբ զգայուն է: Հիմնադրամի պատմական պարտքային կորստի փորձառությունը տնտեսական պայմանների կանխատեսումը կարող են չարտահայտել դեբիտորների ապագայում սպասվող պարտքը չմարելու հավանականությունը: Հիմնադրամի դեբիտորական պարտքերի գծով ակնկալվող պարտքային կորուստների վերաբերյալ տեղեկությունը բացահայտված է ծանոթագրություն 25-ում:

Բաժնետոմսերում ներդրումների նկատմամբ վերահսկողություն

Ինչպես նկարագրված է ծանոթագրություն 6-ում, Հիմնադրամն ունի 50.9% ներդրում «Հայաստանի զարգացման ներդրումների կորպորացիա» ՈւՎԿ ՓԲԸ-ում:

Ղեկավարության գնահատմամբ Հիմնադրամը ՈւՎԿ-ի նկատմամբ ուղղակի կամ միջնորդավորված վերահսկողություն չունի, քանի որ չի մասնակցում վերջինիս կառավարմանը, ներկայացված չէ ՈւՎԿ-ի տնօրենների խորհրդում և որևէ այլ կերպ չի ազդում ՈւՎԿ-ի գործունեության վերաբերյալ որոշումների կայացմանը: Փոխարենը, Հիմնադրամը և ՈւՎԿ-ն գտնվում են ՀՀ կառավարության՝ մասնավորապես ՀՀ Ֆինանսների նախարարության և ՀՀ Կենտրոնական բանկի ընդհանուր վերահսկողության տակ: Այդ իսկ պատճառով Հիմնադրամը տվյալ ներդրումը հաշվառում է որպես ֆինանսական ակտիվ՝ համաձայն ՖՀՄՍ 9-ի: ՈւՎԿ-ում ներդրումը չափվում է սկզբնական արժեքով, որը հանդիսանում է իրական արժեքի լավագույն գնահատականը, քանի որ Հիմնադրամին պատկանող բաժնետոմսերը չեն շրջանառվում ակտիվ շուկայում, գտնվում են ՀՀ կառավարության վերահսկողության տակ, և տեղի չեն ունեցել ՈւՎԿ-ի բիզնես ռազմավարության, գործունեության կամ շուկայի այնպիսի փոփոխություններ, որոնք էական ազդեցություն կունենային ներդրումների իրական արժեքի վրա:

Ֆինանսական երաշխավորություններ

Ինչպես նկարագրված է ծանոթագրություն 14-ում Հիմնադրամը կանոնադրական նպատակների շրջանակներում երաշխիքներ է տրամադրում ՓՄՁ-ներին և սկսնակ գործարարներին՝ վերջիններիս բանկային վարկերի տրամադրումը հնարավոր դարձնելու նպատակով:

Հիմնադրամը ֆինանսական երաշխավորությունները սկզբնապես ճանաչում է իրական արժեքով:

Հետագայում, ֆինանսական երաշխավորությունները չափվում են ակնկալվող կորստի պահուստի չափով, քանի որ Հիմնադրամի պարագայում այն գրեթե միշտ գերազանցում է երաշխավորության սկզբնապես ճանաչման արժեք հանած ճանաչված եկամտի կուտակային գումարը:

Ակնկալվող կորստի պահուստի որոշման հիմք է ընդունվել 2 տարվա ցուցանիշների վերլուծությունը՝ յուրաքանչյուր տարվա մեջ տրամադրված երաշխավորության և փաստացի կորստի հարաբերությամբ, որը 2023թ-ի համար կազմել է 7% (2022թ.՝ 11.3%):

22 ՖԻՆԱՆՍԱԿԱՆ ԳՈՐԾԻՔՆԵՐ

22.1 Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականություններ

Ֆինանսական ակտիվի և ֆինանսական պարտավորության յուրաքանչյուր դասի համար կիրառված հաշվապահական հաշվառման քաղաքականությունը և ընդունված մեթոդների մանրամասները, ինչպես նաև եկամտի և ծախսերի ճանաչման չափանիշներն ու հիմքերը ներկայացված են ծանոթագրություն 3.5-ում:

22.2 Ֆինանսական գործիքների կատեգորիաները

Ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում ներկայացված մնացորդները վերաբերում են ակտիվների և պարտավորությունների հետևյալ կատեգորիաներին.

Ֆինանսական ակտիվներ

(հազար դրամ)

	2023թ.	2022թ.
<i>Ամորտիզացված արժեքով չափվող ֆինանսական ակտիվներ</i>		
Դեբիտորական պարտքեր	34,139	45,753
Բանկային ավանդներ	1,911,346	1,907,702
Մնացորդներ դրամարկղում և բանկերում	213,623	151,475
	2,159,108	2,104,930
<i>Ֆինանսական ակտիվներ՝ չափվող իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ արդյունքով</i>		
Ներդրումներ բաժնետոմսերում	1,150,500	1,150,500
Ընդամենը ֆինանսական ակտիվներ	1,150,500	1,150,500
	3,309,608	3,255,430

Ֆինանսական պարտավորություններ

	2023թ.	2022թ.
<i>Ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող ֆինանսական պարտավորություններ</i>		
Վարկեր և փոխառություններ	811,924	784,182
Առևտրային և այլ կրեդիտորական պարտքեր	21,067	29,249
Ֆինանսական երաշխավորություններ	65,026	98,946
Ընդամենը ֆինանսական պարտավորություններ	898,017	912,377

23 ՖԻՆԱՆՍԱԿԱՆ ՌԻՍԿԻ ԿԱՌԱՎԱՐՄԱՆ ՈՒՂՂՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԸ

Ֆինանսական գործիքների հետ կապված՝ Հիմնադրամը ենթարկվում է զանազան ռիսկերի: Այս ռիսկերն են պարտքային ռիսկը և իրացվելիության ռիսկը:

Առավել էական ֆինանսական ռիսկերը, որոնց Հիմնադրամը կարող է ենթարկվել, նկարագրված են ստորև:

Ֆինանսական ռիսկի գործոններ

ա) Շուկայական ռիսկ

Շուկայական ռիսկն Հիմնադրամի եկամուտների կամ վերջինիս ֆինանսական գործիքների արժեքի փոփոխության ռիսկն է շուկայական գների, այդ թվում՝ արտարժույթի փոխարժեքների, տոկոսադրույքների և բաժնետոմսերի գների փոփոխության արդյունքում:

Արտարժույթի ռիսկ

Հիմնադրամը գործարքներ է իրականացնում արտարժույթով և, հետևաբար, ենթարկվում է արտարժույթի փոխարժեքային տատանումների ազդեցությանը:

Հիմնադրամի գործարքների հիմնական մասն իրականացվում է հայկական դրամով: Արտարժույթի փոխարժեքային տատանումներից կախվածությունն առաջանում է հիմնականում Հիմնադրամի կողմից իրականացվող ծրագրերի շրջանակներում ստացվող շնորհներից, որոնք, ի սկզբանե, հիմնականում արտահայտված են եվրոյով:

Հիմնադրամի ֆինանսական հաշվետվություններում արտարժույթով (եվրո) են արտահայտված միայն դեբիտորական պարտքերը, որոնք 2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ կազմում են 14,335 հազար դրամ (2022թ. դեկտեմբերի 31՝ 19,632 հազար դրամ):

Ստորև բերված աղյուսակում ներկայացված է Հիմնադրամի զգայունությունը՝ եվրոյի նկատմամբ դրամի 10% (2022թ.՝ 10%) աճին/նվազմանը: 10%-ը (2022թ.՝ 10%) դեկլարության կողմից գնահատված փոխարժեքի հավանական փոփոխությունն է: Զգայունության վերլուծությունը ներառում է միայն արտարժույթով արտահայտված դրամային հոդվածների մնացորդները և ժամանակաշրջանի վերջում ճշգրտում է դրանց

փոխարկումը՝ փոփոխելով փոխարժեքը 10%-ով (2022թ.՝ 10%):
Դրամի արժևորումը եվրոյի նկատմամբ 10%-ով (2022թ.՝ 10%) կունենա հետևյալ ազդեցությունը:

Հազար դրամ	Եվրոյի ազդեցություն	
	2023թ.	2022թ.
Շահույթ կամ վնաս	(1,433)	(1,963)

բ) Իրացվելիության ռիսկ

Իրացվելիության ռիսկը այն ռիսկն է, որ Հիմնադրամն ի վիճակի չի լինի մարել իր պարտավորվածությունները:

Հիմնադրամը վարում է իրացվելիության կառավարման քաղաքականություն՝ դրամարկղում և բանկային հաշիվներում պահելով բավարար միջոցներ, ինչպես նաև պահելով բարձր իրացվելիություն ունեցող ակտիվներ՝ գործառնական պարտավորությունները ժամանակին մարելու նպատակով:

Հետևյալ աղյուսակում ներկայացված է Հիմնադրամի ոչ ածանցյալ ֆինանսական պարտավորությունների գծով պայմանագրային մնացյալ մարման ժամկետները: Աղյուսակը պատրաստված է ֆինանսական պարտավորությունների չզեղչված դրամական միջոցների հոսքերի հիման վրա՝ հաշվի առնելով ամենավաղ ամսաթիվը, երբ Հիմնադրամը ստիպված կլինի մարել այդ պարտավորությունները:

Ժամկետայնության վերլուծությունը ֆինանսական պարտավորությունների գծով 2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ հետևյալն է.

2023թ.	Մինչև 3 ամիս	3 ամսից մինչև 1 տարի	Ավելի քան 1 տարի	Ընդամենը
Վարկեր և փոխառություններ	-	423,892	388,032	811,924
Առևտրային և այլ կրեդիտորական պարտքեր	21,067	-	-	21,067
Ֆինանսական երաշխավորություններ	-	65,026	-	65,026
	21,067	488,918	388,032	898,017
2022թ.	Մինչև 3 ամիս	3 ամսից մինչև 1 տարի	Ավելի քան 1 տարի	Ընդամենը
Վարկեր և փոխառություններ	-	423,893	562,500	986,393
Առևտրային և այլ կրեդիտորական պարտքեր	29,249	-	-	29,249
Ֆինանսական երաշխավորություններ	-	98,946	-	98,946
	29,249	522,839	562,500	1,114,588

Հիմնադրամն իրացվելիության ռիսկի գնահատման և կառավարման ժամանակ հաշվի է առնում ֆինանսական ակտիվներից ակնկալվող դրամային հոսքերը, մասնավորապես՝ դրամական միջոցները, բանկային ավանդները

և դեբիտորական պարտքերը: Հիմնադրամի դրամական միջոցները, բանկային ավանդները և դեբիտորական պարտքերը գերազանցում են դրամական արտահոսքերը:

գ) Պարտքային ռիսկ

Պարտքային ռիսկն առաջանում է այն դեպքում, երբ պայմանագրային գործընկերը չի կատարում իր պարտավորությունները, որի հետևանքով Հիմնադրամը կարող է ֆինանսական կորուստներ կրել: Հիմնադրամի պարտքային ռիսկն առաջանում է ֆինանսական ակտիվներից՝ ներառյալ բանկերում պահվող դրամական միջոցները, բանկային ավանդները և դեբիտորական պարտքերը:

Պարտքային ռիսկի առավելագույն ազդեցությունը ներկայացված է հետևյալ ֆինանսական ակտիվների հաշվեկշռային արժեքներով՝

Հազար դրամ	<u>2023թ.</u>	<u>2022թ.</u>
Ֆինանսական ակտիվներ՝ հաշվեկշռային արժեքներ		
Ներդրումներ բաժնետոմսերում	1,150,500	1,150,500
Դեբիտորական պարտքեր	34,139	45,753
Բանկային ավանդներ	1,911,346	1,907,702
Մնացորդներ բանկերում	213,623	151,475
	<u>3,309,608</u>	<u>3,255,430</u>

Բանկերում պահվող դրամական միջոցների մնացորդների և ավանդների մասով պարտքային ռիսկը կառավարվում է ավանդները տարբեր բանկերում պահելու միջոցով և բարձր վարկանիշ ունեցող ֆինանսական հաստատություններում պահելու միջոցով: Բանկերում ավանդների մնացորդներից 828,875 հազար դրամը գտնվում է սահմանափակման տակ՝ պայմանավորված ՓՄՁ-ներին և սկսնակ գործարարներին տրամադրված երաշխավորություններով (2022թ. դեկտեմբերի 31-ին՝ 878,438 հազար դրամ): Երաշխավորություններ տրամադրելիս Հիմնադրամը վստահում է բանկի կողմից հաճախորդի վճարունակության ստուգման և վարկունակության ռեյթինգի որոշման ընթացակարգերին:

Բաժնետոմսերում ներդրման մասով պարտքային ռիսկն ընդունելի է, քանի որ «Հայաստանի Զարգացման և Ներդրումների Կորպորացիա» ՈՒՎԿ ՓԲԸ-ն ունի բավականին կայուն ֆինանսական ցուցանիշներ:

Դեբիտորական պարտքեր

Հիմնադրամի դեբիտորական պարտքերը հիմնականում առաջանում են ՓՄՁ-ներին և սկսնակ գործարարներին երաշխիքների տրամադրման գծով: Գործարարների վճարունակության վատթարացման դեպքում վարկերի հետվճարումները կատարվում են Հիմնադրամի ավանդների հաշիվներից: Վճարված գումարների դիմաց Հիմնադրամը ճանաչում է դեբիտորական պարտքեր տվյալ շահառուներից:

Հիմնադրամի քաղաքականությունն է երաշխավորություններ տրամադրել միայն իրատեսական բիզնես պլաններ ունեցող սկսնակ և գործող գործարարների, որոնց վարկունակությունը հաստատվում է նաև բանկի կողմից: Ընթացիկ պարտքային ռիսկը կառավարվում է պարբերական ժամկետային վերլուծություններ կատարելու միջոցով՝ համատեղելով յուրաքանչյուր գործարարի համար երաշխավորության սահմանաչափի որոշմամբ:

Հիմնադրամը բոլոր դեբիտորական պարտքերի համար կիրառում է ՖՀՄՍ 9-ի պարզեցված մոդելը. «գործողության ամբողջ ժամանակահատվածի ընթացքում ակնկալվող պարտքային կորուստների ճանաչում», քանի որ այս դեբիտորները չեն պարունակում էական ֆինանսական բաղադրիչ:

Ակնկալվող պարտքային կորուստները չափելիս դեբիտորական պարտքերը գնահատվել են հավաքական հիմունքով, քանի որ դրանք ունեն պարտքային ռիսկի ընդհանուր բնորոշումներ: Դրանք խմբավորվել են՝ ելնելով ժամկետանց օրերի վրա:

Ակնկալվող կորուստների դրույքաչափերը հաշվարկվել են՝ հիմնվելով 2023թ.-ին և 2022թ.-ին առաջացած դեբիտորական պարտքերի հավաքագրելիության կշռված միջին ցուցանիշների վրա: Այս դրույքաչափերը ճշգրտվում են, որպեսզի արտացոլեն ապագային վերաբերող մակրոտնտեսական գործոնները, որոնք ազդեցություն ունեն դեբիտորների՝ չվճարված մնացորդը մարելու կարողության վրա: Հիմնադրամը գնահատել է, որ ամենահամապատասխան գործոն են հանդիսանում երկրի համախառն ներքին արդյունքը և գործազրկության մակարդակը, և ճշգրտում է կորուստների պատմական դրույքաչափերն այդ գործոններով պայմանավորված սպասվող փոփոխությունների չափով: Այնուամենայնիվ, հաշվի առնելով պարտքային ռիսկի կարճաժամկետ

բնույթը՝ այս մակրոտնտեսական գործոնների ազդեցությունը հաշվետու ժամանակաշրջանում էական չէ: Արդյունքում, 2023թ.-ի դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ երկու տարուց քիչ վաղեմություն ունեցող դեբիտորական պարտքերի համար կիրառվել է 91% դրույքաչափ (2022թ.-ին՝ 91%):

Երբ հավանական չէ դեբիտորական պարտքերի հավաքագրումը, դրանք դուրս են գրվում (ապաճանաչվում են): Առաջացումից հետո 2 տարի անց մարված չլինելը համարվում է գումարի վերադարձման վերաբերյալ խելամիտ սպասումներ չունենալու համար հայտանիշ, քանի որ դրանց առաջացման պահին արդեն իսկ դեբիտորները համարվել են անհուսալի վարկ տրամադրած բանկի կողմից:

24 ԻՐԱՎԱՆ ԱՐԺԵՔԻ ՉԱՓՈՒՄ

Հիմնադրամը սկզբնական ճանաչումից հետո իրական արժեքով չափվող ակտիվները և պարտավորությունները դասակարգում է 1-ից մինչև 3-րդ մակարդակներում՝ հիմնվելով իրական արժեքի դիտարկելիության աստիճանի վրա: Այս երեք մակարդակները ներկայացված են ստորև.

- 1-ին մակարդակ՝ իրական արժեքները ստացվում են նմանատիպ ակտիվների կամ պարտավորությունների ակտիվ շուկաներում գնանշվող գներից (չճշգրտված),
- 2-րդ մակարդակ՝ իրական արժեքները ստացվում են 1-ին մակարդակում ներառված գնանշվող գներից տարբեր այլ ելակետային տվյալներից, որոնք ակտիվի կամ պարտավորության գծով դիտարկվում են կամ ուղղակիորեն (այսինքն՝ որպես գներ), կամ անուղղակիորեն (այսինքն՝ գների հիման վրա ստացվող),
- 3-րդ մակարդակ՝ իրական արժեքները ստացվում են գնահատման հնարքների միջոցով, որոնք ներառում են ակտիվի կամ պարտավորության գծով ելակետային տվյալներ, որոնք հիմնված չեն դիտարկվող շուկայական տվյալների վրա (ոչ դիտարկելի ելակետային տվյալներ):

24.1 Ֆինանսական գործիքների իրական արժեքի չափում

Իրական արժեքով չափվող ֆինանսական գործիքներ

Հիմնադրամը «Հայաստանի զարգացման ներդրումների կորպորացիա» ՈԻՎԿ ՓԲԸ-ում ներդրումը չափում է սկզբնական արժեքով, որը հանդիսանում է իրական արժեքի լավագույն գնահատականը, քանի որ Հիմնադրամին պատկանող բաժնետոմսերը չեն շրջանառվում ակտիվ շուկայում, գտնվում են ՀՀ կառավարության վերահսկողության տակ, և տեղի չեն ունեցել ՈԻՎԿ-ի բիզնես ռազմավարության, գործունեության կամ շուկայի այնպիսի փոփոխություններ, որոնք էական ազդեցություն կունենային ներդրումների իրական արժեքի վրա: Հիմնադրամի բաժնետոմսերում ներդրումների գնահատված իրական արժեքները դասակարգվում են իրական արժեքի հիերարխիայի 3-րդ մակարդակում:

Անորտիզացված արժեքով չափվող ֆինանսական գործիքներ, որոնց համար բացահայտված է իրական արժեքը

Ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում արտացոլված ֆինանսական ակտիվների և ֆինանսական պարտավորությունների իրական արժեքը մոտավորապես հավասար են դրանց հաշվեկշռային արժեքին:

Իրական արժեքը որոշվում է՝ համապատասխան դրամական հոսքերը գեղջելով նմանատիպ գործիքների համար կիրառվող շուկայական տոկոսադրույքով: Այս դեպքում ամենագալի փոփոխականը գեղջման տոկոսադրույքն է: Վերը նշված ֆինանսական ակտիվների և ֆինանսական պարտավորությունների գնահատված իրական արժեքները դասակարգվում են իրական արժեքի հիերարխիայի 3-րդ մակարդակում:

25 ՊԱՐՏԱՎՈՐՎԱԾՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ

25.1 Կապիտալ ներդրումների գծով պարտավորվածություններ

2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Հիմնադրամը չուներ կնքված պայմանագրեր հիմնական միջոցներ ձեռք բերելու նպատակով (2020թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Հիմնադրամը չուներ կնքված պայմանագրեր հիմնական միջոցներ ձեռք բերելու նպատակով):

26 ՊԱՅՄԱՆԱԿԱՆՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ

26.1 Ապահովագրություն

Հայաստանում ապահովագրական համակարգը զարգացման փուլում է և ապահովագրության շատ տեսակներ, որոնք լայնորեն տարածված են մյուս երկրներում, Հայաստանում դեռ չեն կիրառվում: Հիմնադրամը չունի ամբողջական ապահովագրական ծածկույթ իր ակտիվների և գործունեության ընդհատման համար, չունի նաև Հիմնադրամի գույքի կամ գործառնությունների հետ կապված պատահարների հետևանքով գույքին կամ շրջակա միջավայրին հասցված վնասի գծով երրորդ կողմի նկատմամբ պարտավորությունների ապահովագրություն: Քանի դեռ Հիմնադրամը համապատասխան ձևով ապահովագրված չէ, գոյություն ունի ռիսկ, որ որոշակի ակտիվների կորուստը կամ ոչնչացումը կարող է անբարենպաստ նյութական ազդեցություն ունենալ Հիմնադրամի գործունեության և ֆինանսական վիճակի վրա:

26.2 Հարկեր

Հայաստանի Հանրապետության հարկային համակարգը համեմատաբար նոր է՝ հաճախակի փոփոխվող օրենսդրությամբ, որը հաճախ մեկնաբանություններ է պահանջում: Հաճախ տարբեր հարկային և իրավասու մարմիններ տարբեր մեկնաբանություններ անեն: Հարկերը հարկային մարմինների կողմից ենթակա են վերանայման և ուսումնասիրության: Հարկային մարմիններն օրենքով լիազորված են տուգանքներ և տույժեր առաջադրել:

Վերոհիշյալ հանգամանքները Հայաստանում կարող են առաջացնել ավելի մեծ հարկային ռիսկեր, քան այլ երկրներում: Ղեկավարությունը համոզված է, որ հարկային պարտավորությունների գծով կատարել է համապատասխան հատկացումներ հարկային օրենսդրության իրենց մեկնաբանության հիման վրա: Այնուամենայնիվ, հարկային մարմինների մեկնաբանությունները կարող են տարբերվել, և դրանց ազդեցությունը կարող է զգալի լինել:

27 ԿԱՊԱԿՑՎԱԾ ԿՈՂՄԵՐ

Հիմնադրամի կապակցված կողմերն են Հիմնադիրը՝ ի դեմս ՀՀ կառավարության, հոգաբարձուների խորհրդի անդամները և հիմնական ղեկավար անձնակազմը, ինչպես նկարագրված է ստորև:

27.1 Վերահսկողություն

Հիմնադիրը վերահսկվում է Հայաստանի Հանրապետության կառավարության կողմից: Հիմնադրամի կառավարման գլխավոր մարմինը ՀՀ վարչապետի կողմից գլխավորած հոգաբարձուների խորհուրդն է:

27.2 Գործարքներ կապակցված կողմերի հետ

Հաշվետու տարվա ընթացքում Հիմնադրամի և իր կապակցված կողմերի միջև իրականացվել են հետևյալ գործարքները, և հաշվետու ամսաթվի դրությամբ մնացորդները հետևյալն են:

Գործարքներ	2023թ.	(հազար դրամ) 2022թ.
	Հիմնական ղեկավար անձնակազմ Աշխատավարձ և պարգևատրումներ	29,683